

**Piata kvantitatívna dopadová štúdia (QIS 5)
v poistnom sektore**

Jún 2011

Obsah

Úvod.....	3
1. Účasť.....	5
2. Metodika QIS5.....	5
3. Pripravenosť poisťovní zúčastnených na QIS5.....	6
4. Oceňovanie aktív a záväzkov (okrem technických rezerv)	6
5. Oceňovanie technických rezerv.....	8
5.1 Bezriziková výnosová krivka.....	10
5.2 Riziková marža.....	11
6. Kapitálová požiadavka na solventnosť (SCR).....	11
6.1 Základná kapitálová požiadavka na solventnosť (BSCR)	15
6.1.1 Trhové riziko	15
6.1.2 Riziko zlyhania protistrany	16
6.1.3 Upisovacie riziko	17
6.1.3.1 Upisovacie riziko životného poistenia.....	17
6.1.3.2 Upisovacie riziko neživotného poistenia.....	18
6.1.3.3 Upisovacie riziko zdravotného poistenia.....	20
6.1.4 Nehmotný majetok	20
6.1.5 Divezifikácia.....	21
6.2 Operačné riziko	21
6.3 Kapacita technických rezerv a odložených daní absorbovať straty.....	21
7. Minimálna kapitálová požiadavka (MCR)	22
8. Vlastné zdroje	22
9. Dopad kvantitatívnych požiadaviek na finančnú pozíciu poisťovní	23
10. Kvalita dát.....	24
11. Interné modely.....	24
11.1 Interné modely verus štandardná formula	25
11.2 Vstupné údaje	25
11.3 Kontrola používania („Use test“).....	26
11.4 Štatistické normy kvality („Statistical quality standards“).....	26
11.5 Normy kalibrácie („Calibration standards“)	26
Príloha č. 1: Kvantitatívne údaje.....	28
Príloha č. 2: Zoznam skratiek	45

Úvod

Za účelom identifikovania dopadov kvantitatívnych požiadaviek (pilier 1) novej regulácie poistného sektora (Solventnosť II) na poisťovne a zaistovne¹ sa v rámci Európskej únie uskutočnila v roku 2010 kvantitatívna dopadová štúdia, pričom jej ďalšími cieľmi boli:

- napomôcť poisťovňam a orgánom dohľadu pri príprave na novú reguláciu v poistnom sektore vrátane zlepšenia kvality a rozsahu databáz,
- zlepšiť komunikáciu medzi poisťovňami a orgánmi dohľadu pri implementácii novej regulácie v poistnom sektore,
- otestovať súlad technickej špecifikácie a príslušných návrhov delegovaných aktov k Solventnosti II (level 2) so zásadami stanovenými smernicou o Solventnosti II.

Technická špecifikácia k piatej kvantitatívnej dopadovej štúdii (QIS5) bola zverejnená v júli 2010 a samotné testovanie poisťovňami prebiehalo v období od augusta do októbra 2010 (skupinové výsledky boli predkladané do 15. novembra 2010). NBS za účelom obojstranného pochopenia technickej špecifikácie aktívne komunikovala s poisťovňami, napríklad prostredníctvom účasti zástupcov NBS na stretnutiach organizovaných Slovenskou asociáciou poisťovní a zverejňovaním odpovedí na otázky poisťovní na internetovej stránke NBS². Problémy, ktoré nebolo možné vyriešiť na národnej úrovni, konzultovala NBS s EIOPA³.

Zisťovanie QIS5 pozostávalo z dvoch častí, z kvantitatívneho dotazníka a kvalitatívneho dotazníka, osobitne pre štandardný vzorec a osobitne interný model. QIS5 sa v SR zúčastnilo 15 poisťovní, z toho 10 univerzálnych a 5 životných. Kvalitatívny dotazník zaslalo 14 poisťovní. Podklady k internému modelu zaslali 3 poisťovne, pričom len jedna zaslala kvantitatívny dotazník pre interný model⁴.

NBS pred postúpením spracovaných dát do EIOPA vyhodnocovala prijaté informácie, čo spočívalo najmä v kontrole logických súvislostí s následnou konzultáciou identifikovaných nedostatkov a nejasností s príslušnými poisťovňami. Na základe zistení bola vypracovaná správa o QIS5 pre účely EIOPA (QIS5 Country Report for Slovakia) a zaslané kvantitatívne údaje do EIOPA. Zároveň NBS aktívne spolupracovala s EIOPA pri vypracovávaní európskej analýzy dopadov Solventnosti II na poistný trh⁵.

Štúdia QIS5 bola spracovaná a vyhodnotená v rámci projektu vytvoreného v NBS pre Solventnosť II⁶, časť testovania kvantitatívnych požiadaviek Solventnosti II.

¹ Pod pojmom poisťovňa budeme ďalej v texte rozumieť poisťovňa a zaistovňa.

² QIS5, otázky a odpovede, http://www.nbs.sk/img/Documents/Dohlad/ORM/Poistovnictvo/QIS5_29102010.pdf.

³ Do 31. decembra 2010 Výbor orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a penzijnými fondmi (CEIOPS).

⁴ Zisteniami testovania interných modelov sa venuje kapitola 11.

⁵ EIOPA Report on the fifth Quantitative Impact Study (QIS5) for Solvency II, https://eiopa.europa.eu/fileadmin/tx_dam/files/publications/reports/QIS5_Report_Final.pdf.

⁶ Gescia: Mgr. Júlia Čillíková, vedúci projektového tímu: Ing. Peter Paluš, členovia projektového tímu, ktorí sa zúčastnili na tvorbe analýzy: Mgr. Ján Barlák, Ing. Andrea Gondová, Mgr. Zuzana Kardošová, Mgr. Ľudovít Kútnik a Mgr. Lucia Štefunková.

Analýzu treba vnímať v prepojení na Analýzu pripravenosti poisťného trhu na Solventnosť II⁷, ktorú dňa 16. novembra 2010 zobrala Banková rada NBS na vedomie, a ktorá bola následne publikovaná na internetovej stránke NBS, a na Analýzu dopadov Solventnosti II na Národnú banku Slovenska⁸, ktorú dňa 18. apríla 2011 zobrala Banková rada NBS na vedomie, a ktorá bola následne publikovaná na internetovej stránke NBS. Analýza má za cieľ identifikovať hlavné kvantitatívne dopady novej regulácie na poisťovne pod dohľadom NBS a bude na ňu nadväzovať analýza venujúca sa zmene legislatívneho prostredia v súvislosti s implementáciou smernice o Solventnosti II.

⁷ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad-nad-poistovnictvom/solventnost-ii>

⁸

http://www.nbs.sk/img/Documents/Dohlad/ORM/Poistovnictvo/Analyza_dopadov_Solventnosti_II_na%20NBS.pdf

1. Účasť

Zisťovania QIS5 sa v SR zúčastnilo 15 poisťovní (z 20-tich poisťovní pod dohľadom NBS), z toho 10 univerzálnych a 5 životných, pričom medzi životné poisťovne bola pre účely QIS5 zahrnutá aj jedna univerzálna poisťovňa, ktorá sa vzhľadom na charakter záväzkov klasifikovala ako životná poisťovňa. Kvalitatívny dotazník zaslalo 14 poisťovní. Podklady k internému modelu zaslali 3 poisťovne, z ktorých jedna zaslala aj kvantitatívne výstupy z interného modelu.

Tabuľka 1: Počet zúčastnených poisťovní

	Počet	% z poisťovní spadajúcich pod Solventnosť II	% zo všetkých poisťovní*
Životné poisťovne	5	71	71
Neživotné poisťovne	0	0	0
Univerzálne poisťovne	10	90	90
Všetci účastníci	15	75	75

Zdroj: NBS.

Poznámka:

* Podľa súčasných informácií všetky poisťovne pod dohľadom NBS budú podliehať novej regulácii.

Celkovo sa účasť oproti predchádzajúcej kvantitatívnej dopadovej štúdii (QIS4) zvýšila o osem poisťovní.

Tabuľka 2: Trhové pokrytie podľa predpísaného poistného a technických rezerv

	Hrubé predpísané (technické) poistné		Technické rezervy	
	Celkový trhový podiel	z toho UP*	Celkový trhový podiel	z toho: UP*
Životné poistenie	87.6%	64.3%	99.2%	66.6%
Neživotné poistenie	95.0%	95.0%	97.6%	97.6%

Zdroj: NBS.

Poznámka:

* UP – Univerzálne poisťovne.

2. Metodika QIS5

Metodika výpočtov testovaných v QIS5 je obsiahnutá v technickej špecifikácii vrátane detailného popisu oceňovania, stanovenia vlastných zdrojov, výpočtu SCR a MCR. Finančnými skupinami sa zaoberá samostatná kapitola.

Podkladom pre návrh technickej špecifikácie boli odporúčania („Advice papers“), ktoré vypracovala EIOPA⁹. Európska komisia uskutočnila verejnú konzultáciu k návrhu technickej špecifikácie QIS5 v apríli 2010 a v júli 2010 bola zverejnená jej finálna verzia. Metodika QIS5 bola priebežne aktualizovaná formou odpovedí na vznesené otázky. NBS časť otázok poisťovní konzultovala s EIOPA a odpovede boli zverejnené na internetovej stránke NBS².

Zúčastnené poisťovne považovali za nezrozumiteľné najmä nasledovné časti:

- hranice kontraktu („contract boundaries“),
- EPIFP,
- kapacita technických rezerv absorbovať straty.

Za problematické považovali všetci účastníci praktickú aplikáciu samotnej metodológie, a to najmä z dôvodu chýbajúceho hardvérového a softvérového vybavenia pre stochastické modelovanie, chýbajúce modely a simulátor scenárov.

Dôležitým aspektom pre správnu praktickú implementáciu metodiky bude nielen hardvérové a softvérové vybavenie, ale i dostatok kvalifikovaných zamestnancov.

⁹ <https://eiopa.europa.eu>

3. Pripravenosť poisťovní zúčastnených na QIS5

Väčšina zúčastnených poisťovní sa v súčasnosti necíti byť dostatočne pripravená na Solventnosť II, avšak do konca roka 2012 už očakávajú náležitú pripravenosť. V rámci príprav na novú reguláciu poisťovne úzko spolupracujú so svojimi materskými spoločnosťami. Jedna poisťovňa uviedla, že už v rámci projektu príprav na Solventnosť II plánuje pravidelne vykonávať výpočet obdobnej kapitálovej požiadavky ako pre účely QIS5.

Pre vyplnenie QIS5 poisťovne priemerne potrebovali 6 osobo-mesiakov, z toho 4 osobo-mesiace aktúarov. Maximálne bolo potrebných 15 osobo-mesiakov, z toho 12 osobo-mesiakov aktúarov, čo sa aj prejavilo na zvýšenej kvalite predložených dát.

Pre implementáciu Solventnosti II poisťovne očakávajú priemerne potrebu 125 osobo-mesiakov, z toho 49 osobo-mesiakov aktúarov a 22 osobo-mesiakov IT špecialistov, ktorí sa budú venovať výlučne tejto oblasti¹⁰. QIS5 a aj doterajšie očakávania potvrdzujú, že s implementáciou sú spojené zvýšené požiadavky na kvalitu a kvantitu zamestnancov.

Za hlavné oblasti príprav označili poisťovne zabezpečenie modelov, dáta v požadovanej kvalite a členení, prispôbenie organizačnej štruktúry a prispôbenie sa na nový reporting.

¹⁰ Údaje týkajúce sa osobomesiacov sú stanovené na základe priemeru z údajov poskytnutých deviatimi poisťovňami.

4. Oceňovanie aktív a záväzkov (okrem technických rezerv)

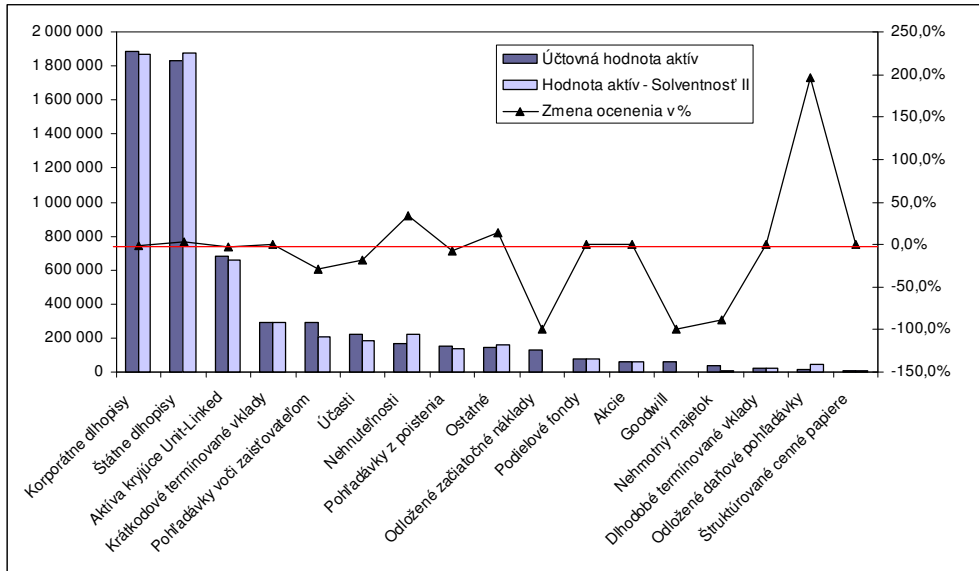
V oblasti oceňovania aktív a záväzkov okrem technických rezerv nemali poisťovne významnejšie problémy. Hlavným dôvodom je skutočnosť, že v SR zostávajú poisťovne účtovnú závierku (aj individuálnu) podľa medzinárodných účtovných štandardov IFRS/IAS. Problémy však spôsobovali niektoré položky (finančné investície, účasti vo finančných subjektoch a pohľadávky zo zaistenia), kde neexistuje tržová hodnota (neexistuje trh alebo je trh nelikvidný) a aplikuje sa ocenenie založené na modeloch. Takéto ocenenie nebolo poisťovňami bližšie reportované, preto je ťažko posúdiť relevantnosť oceňovacích modelov. K ďalším problémovým položkám patrili:

- odložené daňové pohľadávky/záväzky,
- nehmotný majetok (okrem softvéru oceňovaný nulou, ekonomická hodnota softvéru nebola poisťovňami bližšie vysvetlená),
- podriadené záväzky (nevýznamný dopad, poisťovne budú zrejme potrebovať lepšiu metodiku),
- zamestnanecké požitky (problémový koridorový prístup uplatňovaný v IAS 19).

V rámci oceňovania sa princíp materiality uplatňoval najmä tým, že v niektorých prípadoch sa využívala účtovná hodnota aj napriek tomu, že nebola v súlade s definíciou ekonomickej hodnoty podľa Solventnosti II.

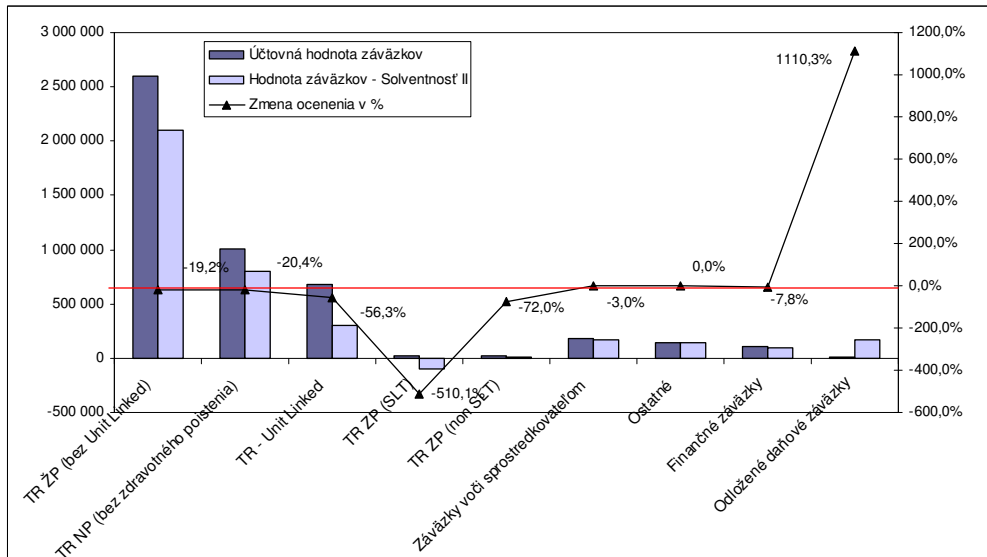
Vo všeobecnosti poisťovne podporujú navrhovanú metodiku v oblasti oceňovania aktív a záväzkov, pričom by privítali čo možno najväčšiu konzistentnosť s medzinárodnými účtovnými štandardami IFRS/IAS.

Graf 1: Porovnanie ocenenia aktív

Zdroj: NBS.

Graf 2: Porovnanie ocenenia záväzkov

Zdroj: NBS.

Poznámka:

TR: technické rezervy.

ŽP: životné poistenie.

NP: neživotné poistenie.

ZP (SLT): zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám životného poistenia.

ZP (non-SLT): zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám neživotného poistenia.

5. Oceňovanie technických rezerv

Technické rezervy poisťovní sa oceňujú vo výške aktuálnej hodnoty, ktorú by poisťovňa zaplatila v prípade ich prevodu na inú poisťovňu. Ak budúce peňažné toky vyplývajúce z poistnej zmluvy je možné spoľahlivo replikovať peňažnými tokmi obchodovateľných finančných nástrojov tzv. zabezpečiteľné záväzky, hodnota technických rezerv sa určí ich trhovou hodnotou¹¹, ak nie, tak sú technické rezervy súčtom najlepšieho odhadu a rizikovej marže.

Najlepší odhad zodpovedá pravdepodobnosťou váženému priemeru budúcich peňažných tokov zohľadňujúc časovú hodnotu peňazí prostredníctvom bezrizikovej výnosovej krivky. Najlepší odhad by mal zohľadniť neistotu budúcich peňažných tokov, t.j. priemer budúcich možných scenárov. Nie je nevyhnutné stochasticky modelovať všetky typy záväzkov, ale je potrebné minimálne zohľadniť typ rizika a významnosť dopadu stochastického modelovania na technické rezervy. V prípade neživotného poistenia a životného poistenia bez vnorených opcí a garancií je dostatočné využívať analytické alebo deterministické techniky (napríklad trojuholníkové metódy v neživotnom poistení pre rezervu poistných plnení). Pri výpočte najlepšieho odhadu poisťovniam chýbalo dostatočné hardwarové vybavenie a software pre stochastické modelovanie.

Budúce peňažné toky zahŕňajú aj dane a poplatky, ktoré vznikajú priamo na základe existujúcich poistných zmlúv, napríklad odvod z prijatého poistného (8%)

¹¹ Príkladom zabezpečiteľných záväzkov je poistné plnenie závislé od trhovej ceny portfólia aktív v čase výplaty a poistený nemá možnosť zrušiť poistnú zmluvu pred dátumom splatnosti.

na osobitný účet MV SR alebo príspevky Kancelárii.

Ak má poisťovňa právo zrušiť poistnú zmluvu, odmietnuť alebo zmeniť poistné alebo poistné plnenie, peňažné toky prináležiace k poistnej zmluve po období, v ktorom toto právo môže využiť, sa nezahŕňajú do najlepšieho odhadu technických rezerv (hranice kontraktu)¹².

Podľa názoru zúčastnených poisťovní obmedzenie budúcich peňažných tokov podľa špecifikovaných hraníc kontraktu nevystihuje ekonomickú podstatu poistných zmlúv v životnom poistení. Poisťovne kritizovali aj rozdielnosť definície oproti návrhu IASB¹³. Z praktického pohľadu bola táto definícia problematická najmä pri modelovaní poistenia Unit-Linked. Za účelom zabezpečenia jednotného postupu bolo medzi zúčastnenými poisťovňami a NBS dohodnuté, že hranice kontraktu nebudú pri Unit-Linked poistení zohľadnené. Výsledkom takéhoto prístupu bol v sumárnej hodnote pokles zodpovedajúcej rezervy o 57% (medián, pokles o 15%) .

Najlepší odhad je určovaný v hrubej výške bez zohľadnenia pohľadávok voči zaistovateľom, tie sú ocenené samostatne. Väčšina zúčastnených poisťovní nemá modely pre **ocenenie pohľadávok voči zaistovateľom** a ich výška bola stanovená rozdielom brutto a netto technických rezerv.

Najlepší odhad je potrebné odhadnúť samostatne pre homogénne rizikové skupiny, minimálne pre skupiny podľa technickej špecifikácie. V neživotnom poistení bolo

¹² V anglickom jazyku contract boundaries.

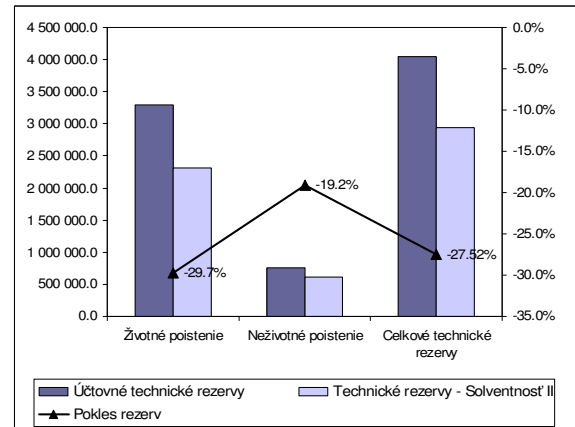
¹³ Exposure Draft ED/2010/8 Insurance Contracts z júla 2010, http://www.ifrs.org/NR/rdonlyres/508B3E26-4355-46E6-ACCF-248E76AD3457/0/ED_Insurance_Contracts_Standard_WEB.pdf .

stanovených 12 skupín, v neživotnom zaistení 16 skupín a v životnom poistení a zaistení 17 skupín, ktoré boli stanovené v dvoch úrovniach¹⁴. Poistovne považovali segmentáciu v životnom poistení za komplikovanú a začlenenie do jednotlivých skupín druhej úrovne uskutočnili subjektívne. Jedna poisťovňa identifikovala tiež problém so segmentáciou hybridných poistení, t. j. poistení kombinujúcich prvky Unit-Linked poistenia a poistenia s podielom na zisku, pričom poistený má právo počas trvania poistenia podiely v jednotlivých fondoch meniť. Problémom bola požiadavka segmentovať zmluvy podľa ich charakteristík pri vzniku.

Celkovo technické rezervy klesli oproti účtovným technickým rezervám o 27,52%. Pokles bol spôsobený najmä z dôvodu:

- použitia realistických predpokladov bez implicitne zahrnutých bezpečnostných prirážok, t. j. abstrahovanie od predpokladov použitých pri kalkulácii poistného,
- zmeny diskontovania, pričom do výnosovej krivky bolo zahrnuté aj illiquidity premium,
- umožnenia negatívnych rezerv (záporné rezervy sa nenahrádzajú nulou),
- zrušenia dolnej hranice vo výške odkupných hodnôt.

Graf 3: Porovnanie technických rezerv účtovných a podľa Solventnosti II

Zdroj: NBS.

Výrazný pokles agregovaných technických rezerv zúčastnených poisťovní mohol byť spôsobený aj neúčastou neživotných poisťovní, pretože výraznejší pokles bol zaznamenaný v životnom poistení.

• *Životné poistenie*

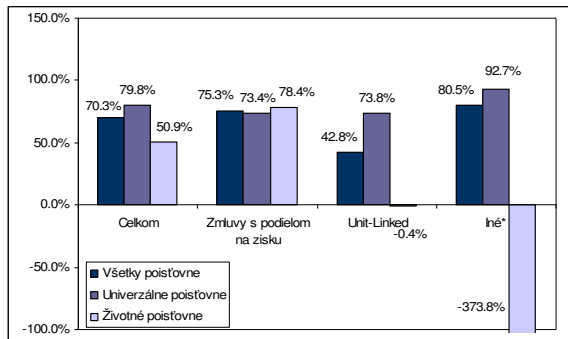
Celkovo bol najlepší odhad negatívny v dvoch poisťovniach a šesť poisťovní vykázalo negatívny najlepší odhad v skupine „Ostatné zmluvy bez podielov na zisku“. Najlepší odhad vzrástol oproti účtovným rezervám v troch poisťovniach.

Výrazný pokles bol zaznamenaný v poistení Unit-Linked, zdravotnom poistení, v prípade ich odčlenenia od hlavného krytia, a rizikových poisteniach, t. j. skupina „Ostatné zmluvy bez podielov na zisku“.

Tri poisťovne určili technické rezervy trhovou hodnotou aktív v prípade zabezpečiteľných záväzkov, pričom u dvoch z nich tento odhad tvoril viac ako 60 % na ich technických rezervách. Celkový podiel takto ocenených technických rezerv však predstavoval len necelých 6%.

¹⁴ Odsek TP.1.18 až TP.1.22 technickej špecifikácie.

Graf 4: Podiel netto QIS5 technických rezerv k účtovným rezervám v životnom poistení

Zdroj: NBS.

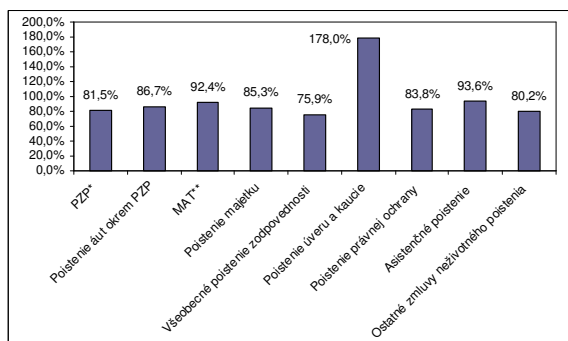
Poznámka:

* Zmluvy životného poistenia okrem zmlúv s podielom na zisku a Unit Linked.

• **Neživotné poistenie**

Technické rezervy neživotného poistenia v QIS5 klesli oproti účtovným hodnotám okrem jednej všetkým poisťovniam. V skupine „Poistenia úveru a kaucie“ technické rezervy vzrástli (celkovo o 78%) s výnimkou dvoch poisťovní. V tejto skupine bola aj najväčšia volatilita výsledkov medzi poisťovňami (208%). Negatívnu technickú rezervu poistného vykázala jedna poisťovňa.

Graf 5: Podiel netto QIS5 technických rezerv k účtovným rezervám v neživotnom poistení

Zdroj: NBS.

Poznámka:

* Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel.

** Poistenie škôd na koľajových, leteckých a plávajúcich dopravných prostriedkoch a poistenie dopravy tovaru počas prepravy vrátane batožín

a iného majetku bez ohľadu na použitý dopravný prostriedok.

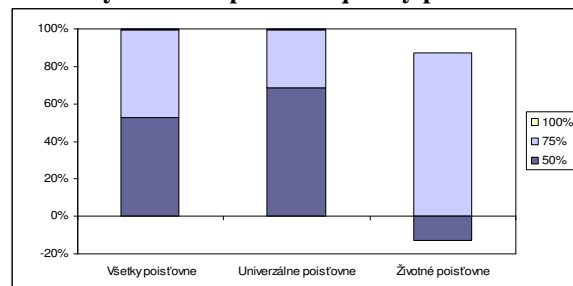
5.1 Bezriziková výnosová krivka

Bezriziková výnosová krivka je súčtom základnej bezrizikovej výnosovej krivky a zodpovedajúceho poistného pre nelikvidné záväzky („illiquidity premium“). Základná bezriziková výnosová krivka bola určená zo swapových sadziieb upravených o kreditné riziko a o riziko straty alebo nepriaznivej zmeny finančnej pozície držiteľa úrokového swapu. Hodnotu illiquidity premium stanovila EIOPA.

V QIS5 boli poistné záväzky rozčlenené do troch skupín (100%, 75% a 50% illiquidity premium), pričom v SR boli do skupiny so 100% - ným illiquidity premium začlenené len anuity vyplácané z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel.

Zahrnutie illiquidity premium do bezrizikovej výnosovej krivky skomplikovalo podľa názoru zúčastnených poisťovní stanovenie scenárov stochastického ocenenia najlepšieho odhadu, nakoľko pri stresových scenároch úrokového rizika viedlo toto zahrnutie k negatívnym forwardovým sadzbám.

Graf 6: Rozdelenie najlepšieho odhadu technických rezerv podľa illiquidity premium

Zdroj: NBS.

5.2 Riziková marža

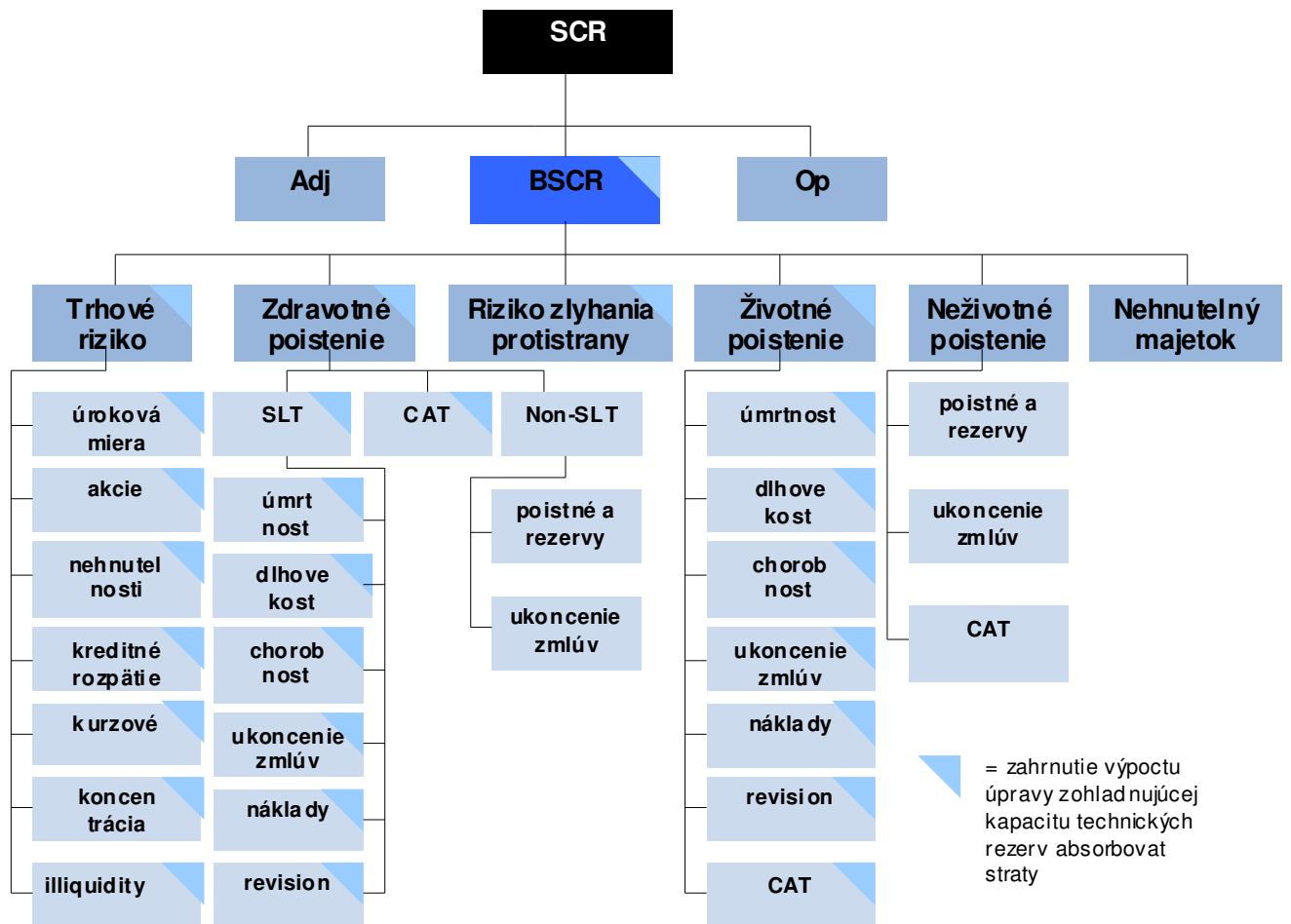
Riziková marža je súčasťou technických rezerv a určí sa vo výške nákladov na použiteľné vlastné zdroje potrebné na krytie SCR počas životnosti poisťných záväzkov.

Poisťovne pri stanovení rizikovej marže využili zjednodušenia, keďže odhad budúcich SCR by bol neúmerne náročný, prípadne nemožný. Okrem plnej kalkulácie poisťovne využili všetky stanovené metódy, pričom najviac poisťovní použilo metódu – **aproximácia budúcej SCR proporcionálne voči najlepšiemu odhadu technických rezerv v budúcich rokoch**. Rôznorodosť jednotlivých použitých metód sťažila porovnateľnosť výsledku výpočtu rizikovej marže. Štandardná odchýlka podielu rizikovej marže a technických rezerv bola veľmi vysoká, napríklad v skupine poistenia áut okrem povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla dosiahla hodnotu 77%, v mediánovej hodnote bol tento podiel vo výške 9%.

6. Kapitálová požiadavka na solventnosť (SCR)

Výpočet SCR je podľa štandardného vzorca súčtom základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť (BSCR), kapitálovej požiadavky pre operačné riziko (Op) a úpravy zohľadňujúcej kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty (Adj). Základná kapitálová požiadavka sa počíta na základe šiestich modulov (trhové riziko, upisovacie riziko zdravotného poistenia, riziko zlyhania protistrany, upisovacie riziko životného poistenia, upisovacie riziko neživotného poistenia a riziko nehmotného majetku), pričom niektoré z nich sa ďalej členia na podmoduly, pozri schému č. 1. Modul trhového rizika a moduly upisovacích rizík zohľadňujú zmluvy zmierňujúce riziko („risk mitigation“) a výpočet sa uskutočňuje na netto báze, pričom dopad zlyhania týchto zmlúv je zohľadnený v module zlyhania protistrany.

Schéma 1: Rozloženie modulov a podmodulov SCR

Poznámka:

BSCR = základná kapitálová požiadavka na solventnosť.

Adj = úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty .

Op = kapitálová požiadavka pre operačné riziko.

Zdravotné poistenie = modul pre upisovacie riziko zdravotného poistenia.

Životné poistenie = modul pre upisovacie riziko životného poistenia.

Neživotné poistenie = modul pre upisovacie riziko neživotného poistenia.

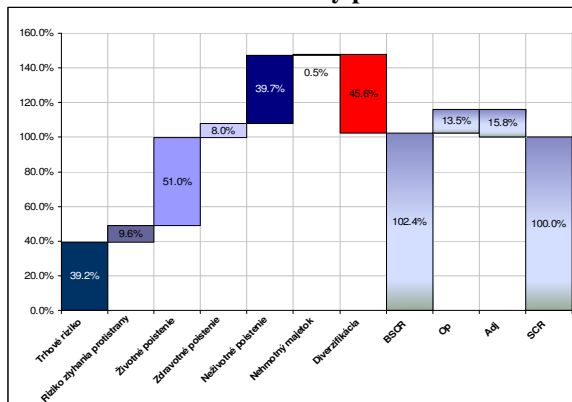
SLT = podmodul pre upisovacie riziko zdravotného poistenia podobného životnému poisteniu.

Non-SLT = podmodul pre upisovacie riziko zdravotného poistenia podobného neživotnému poisteniu.

CAT = podmodul pre katastrofické riziko.

Zloženie SCR podľa jednotlivých rizík a úprav je znázornené pre všetky zúčastnené poisťovne v grafe č. 7, pre univerzálne poisťovne v grafe č. 8 a pre životné poisťovne v grafe č. 9. Najvýznamnejšími rizikami na slovenskom poisťovním trhu boli upisovacie riziko neživotného poistenia a upisovacie riziko životného poistenia.

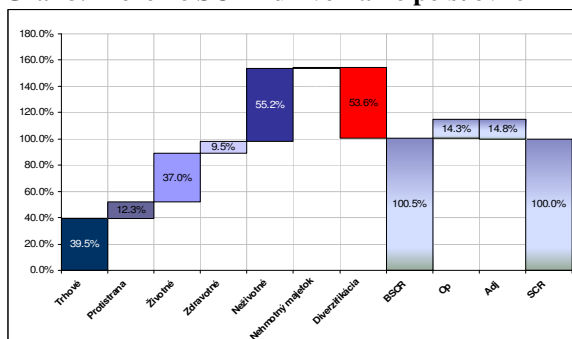
Graf 7: Zloženie SCR - všetky poisťovne

Zdroj: NBS.

Poznámka: Hodnoty v grafe vychádzajú zo sumárnych údajov všetkých poisťovní. Vzťahy medzi položkami a vysvetlivky skratiek sú uvedené v schéme č. 1.

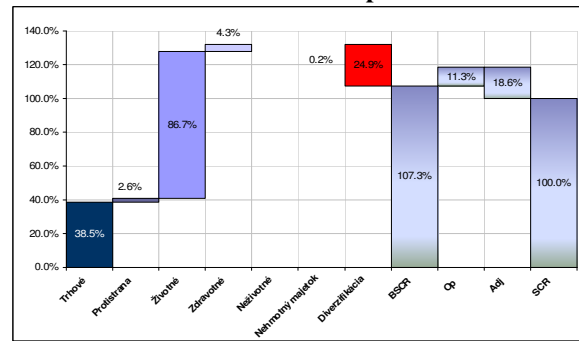
Graf 8: Zloženie SCR - univerzálne poisťovne

Zdroj: NBS.

Poznámka: Hodnoty v grafe vychádzajú zo sumárnych údajov univerzálnych poisťovní. Vzťahy medzi položkami a vysvetlivky skratiek sú uvedené v schéme č. 1.

Graf 9: Zloženie SCR - životné poisťovne

Zdroj: NBS.

Poznámka: Hodnoty v grafe vychádzajú zo sumárnych údajov životných poisťovní. Vzťahy medzi položkami a vysvetlivky skratiek sú uvedené v schéme č. 1.

Napriek tomu, že poisťovne sa snažili jednotlivé výpočty vykonávať v rámci svojich možností čo najlepšie, niektoré výpočty boli zjednodušované, čo je potrebné zobrať do úvahy pri hodnotení celkových výsledkov. Predpokladáme však, že k významnému ovplyvneniu celkových dát nedošlo.

Problematické časti výpočtu SCR boli najmä nasledovné:

- časová náročnosť a nejednoznačná metodika výpočtu úpravy o kapacitu technických rezerv absorbovať straty modulárnym prístupom,
- ťažká interpretácia výsledkov v prípade výpočtu úpravy o kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty metódou ekvivalentného scenára,
- časovo náročná aplikácia stresových scenárov na jednotlivé zmluvy¹⁵ (bude vyžadovať lepšie hardwarové a softwarové vybavenie poisťovní),
- aplikácia look-through prístupu pre podielové fondy (komplikuje výpočet kapitálovej požiadavky najmä v prípade jednotlivých fondov Unit-Linked),

¹⁵ V anglickom jazyku policy-by-policy.

- aplikácia akciového stresu pre podielové fondy, ak look-through prístup nebol možný,
- pracnosť pri stanovení priemerného ratingu v podmodule kreditného rozpätia,
- ťažká aplikácia stresových scenárov na vnorené opcie v podmodule ukončenia zmlúv v module upisovacieho rizika životného poistenia,
- odčlenenie zdravotných rizík od životného poistenia,
- odhad vstupných údajov pre podmodul katastrofického rizika pre upisovacie riziko zdravotného poistenia (počet poistených osôb s najväčšou koncentráciou v okruhu 300 metrov, pozri SCR.8.121. technickej špecifikácie),
- komplikovaný výpočet straty v prípade zlyhania (LGD) v module rizika zlyhania protistrany:
 - granularita výpočtu,
 - zahrnutie dopadu zlyhania protistrany na SCR (niektoré poisťovne to však v rámci QIS5 vo výpočte nezohľadnili),
- nedostatočné dáta pre katastrofické riziko v module upisovacieho rizika neživotného poistenia (napríklad koncentrácia poistených budov v okruhu 150 metrov, pozri SCR.9.105. technickej špecifikácie, stanovenie poistných súm pre jednotlivé zóny v rámci krajiny).

V oblasti metodiky poisťovne poukazovali najmä na:

- nevhodnosť podmodulu pre illiquidity premium (Problematické bolo nastavenie korelačného faktora s podmodulom kreditného rozpätia. Ak kapitálová požiadavka podmodulu kreditného rozpätia bola

väčšia než pre podmodul illiquidity premium, dôsledkom ich zápornej korelácie bol pokles SCR. Uvedené bolo relevantné pre väčšinu členských štátov.),

- neprimeranosť kalibrácie straty v prípade zlyhania pre krátkodobé bankové účty v module rizika zlyhania protistrany (napríklad dochádzalo k situácii, že krátkodobé vklady boli rizikovejšie než zaist'ovatelia),
- asymetriu nastavených stresových scenárov v závislosti od citlivosti zmlúv na riziko ukončenia zmlúv v module upisovacieho rizika životného poistenia,
- nevhodnosť výpočtu faktorov neživotného poistenia úpravené o vplyv neproporcionálneho zaistenia v podmodule rizika poistného a rezerv,
- neprimeranosť štandardizovaného scenára pre riziko zemetrasenia v podmodule katastrofického rizika modulu upisovacieho rizika neživotného poistenia,
- nezohľadňovanie limitov poistných plnení pre udalosti katastrofického rizika v module upisovacieho rizika neživotného poistenia (napríklad nezohľadnenie obmedzení podľa poistných podmienok vzťahujúcich sa na výplaty v prípade zemetrasenia).

Podľa nášho názoru boli taktiež nevhodne nastavené niektoré korelácie medzi členskými štátmi pre povodne (napríklad bola nastavená pozitívna korelácia medzi SR a Slovinskom napriek tomu, že SR a Slovinsko nemá spoločné úmorie) a niektoré korelácie medzi jednotlivými zónami v rámci členského štátu.

Z porovnania kapitálovej požiadavky podľa Solventnosti I a Solventnosti II vyplýva jej nárast o 382 996 tis. eur, čo predstavuje nárast o 129%. Keďže SCR je kapitálová požiadavka zohľadňujúca riziká, jej nárast súvisel najmä s druhom a komplexnosťou činností. Dôsledkom uvedeného bol vyšší percentuálny nárast kapitálových požiadaviek životných poisťovní, kde kapitálové požiadavky narástli o 247%, zatiaľ čo v prípade univerzálnych poisťovní bol nárast o 102%. Pri univerzálnych poisťovniach sa rizikovo-orientovaný výpočet navyše prejavil na vyššom podiele diverzifikácie na SCR, pozri grafy č. 7 až 9.

6.1 Základná kapitálová požiadavka na solventnosť (BSCR)

6.1.1 Trhové riziko

Trhové riziko je riziko straty alebo nepriaznivej zmeny vo finančnej situácii poisťovne, priamo alebo nepriamo vyplývajúce z kolísania úrovne a volatility trhových cien aktív, záväzkov a iných finančných nástrojov.

Modul trhového rizika je rozdelený do siedmich podmodulov (pozri schému č. 1) agregovaných so zohľadnením vzájomnej korelácie medzi nimi. Výpočet kapitálových požiadaviek jednotlivých podmodulov sa stanoví na základe vplyvu stresových scenárov na zmenu hodnôt finančných premenných (napríklad trhové ceny, úrokové miery, ceny nehnuteľností, výmenné kurzy) na čistú hodnotu aktív. Čistá hodnota aktív je definovaná ako rozdiel medzi aktívami a záväzkami, neberúc do úvahy rizikovú maržu technických rezerv.

V prípade podielových fondov je potrebné, ak je to možné, aplikovať stresové scenáre na jednotlivé podkladové aktíva fondu, tzv. „look-through prístup“. Ak fond

nie je dostatočne transparentný, je možné využiť aj prospekt fondu. Treťou možnosťou je zaradenie celého podielového fondu do podmodulu akciového rizika.

- **Úrokové riziko**

Podiel tohto podmodulu na kapitálovej požiadavke trhového rizika bol spomedzi všetkých podmodulov trhového rizika najvyšší, a to vo výške 75,86% v mediánovej hodnote (medián podielu pre univerzálne poisťovne bol 66,16% a pre životné poisťovne 93,37%). Mnohí účastníci mali tento podiel veľmi vysoký, päť poisťovní vyšší než 90%. Všetky zúčastnené poisťovne mali expozíciu voči tomuto riziku.

- **Akciové riziko**

Šesť zúčastnených poisťovní nemalo voči tomuto riziku žiadnu expozíciu, šesť poisťovní malo percentuálny podiel kapitálovej požiadavky akciového rizika na kapitálovej požiadavke trhového rizika do 10% a ostatné poisťovne mali hodnoty tohto podielu presahujúce 30%. Mediánová hodnota podielu akciového rizika na trhovom riziku po vylúčení poisťovní, ktoré nemajú expozíciu voči tomuto riziku, bola vo výške 7,06%.

- **Riziko nehnuteľností**

Iba šesť poisťovní malo expozíciu voči tomuto riziku. Medián podielu kapitálovej požiadavky rizika nehnuteľností na kapitálovej požiadavke trhového rizika týchto šiestich poisťovní bol 16,95%, pričom v dvoch poisťovniach bol tento podiel vyšší než 30%.

- **Riziko kreditného rozpätia – spreadu**

Tri zúčastnené poisťovne neboli vystavené voči tomuto riziku a ostatné zúčastnené poisťovne mali expozíciu len

voči dlhopisom. Podiel kapitálovej požiadavky rizika kreditného rozpätia na kapitálovej požiadavke trhového rizika bol druhý najvyšší a v mediáne po vylúčení poisťovní, ktoré nemajú expozíciu voči tomuto riziku dosiahol hodnotu 31,19%. Dve poisťovne mali hodnoty tohto podielu presahujúce 80%.

- **Kurzové riziko**

Voči tomuto riziku malo expozíciu päť zúčastnených poisťovní. Medián podielu kapitálovej požiadavky kurzového rizika na kapitálovej požiadavke trhového rizika týchto piatich poisťovní bol 4,80%, pričom medzi poisťovňami boli značné rozdiely a v dvoch poisťovniach bol tento podiel približne 30%.

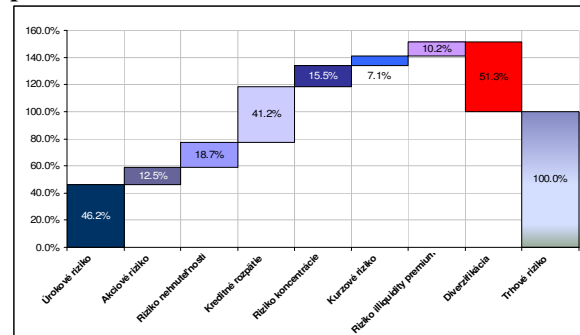
- **Riziko koncentrácie**

Tri poisťovne nemali voči tomuto riziku expozíciu. Medián podielu kapitálovej požiadavky rizika koncentrácie na kapitálovej požiadavke trhového rizika po vylúčení poisťovní, ktoré nemajú expozíciu voči tomuto riziku, bol vo výške 14%.

- **Riziko illiquidity premium**

Dve poisťovne nemali voči tomuto riziku expozíciu. Mediánová hodnota podielu rizika illiquidity premium na kapitálovej požiadavke trhového rizika po vylúčení poisťovní, ktoré nemajú expozíciu voči tomuto riziku, dosiahla hodnotu 7,85%. V prípade dvoch poisťovní bola hodnota tohto podielu v rozpätí 20% až 30% a v jednej poisťovni je toto riziko po riziku úverového rozpätia druhé najväčšie.

Graf 10: Zloženie modulu trhového rizika – všetky poisťovne

Zdroj: NBS.

Poznámka: Hodnoty v grafe vychádzajú zo sumárnych údajov všetkých poisťovní.

6.1.2 Riziko zlyhania protistrany

Modul rizika zlyhania protistrany zohľadňuje všetky možné straty spôsobené neočakávaným zlyhaním alebo zhoršením kreditnej kvality protistrán alebo dlžníkov poisťovní v nasledujúcich 12-tich mesiacoch. Modul pokrýva zmluvy, ktorých účelom je znižovanie rizika (napríklad zaistenie, deriváty), pohľadávky voči sprostredkovateľom a akékoľvek iné kreditné expozície, ktoré nie sú zahrnuté v podmodule pre riziko kreditného rozpätia. Pri výpočte sa expozície rozčlenia do dvoch skupín. V prvej skupine je expozícia voči nediverzifikovaným finančným nástrojom, ktoré zvyčajne majú pridelený rating¹⁶ a v druhej skupine diverzifikované expozície, ktoré sú zvyčajne bez ratingu¹⁷.

Medián podielu kapitálovej požiadavky rizika zlyhania protistrany na SCR je 8,18%. V prípade troch poisťovní dosiahol tento podiel viac ako 30%.

¹⁶ Zúčastnené poisťovne mali v prvej skupine expozíciu voči bankám pri krátkodobých vkladoch (v mediáne 57%) a expozíciu voči zaistovateľom (v mediáne 42%).

¹⁷ Zúčastnené poisťovne mali v druhej skupine expozíciu voči poisteným (v mediáne 88%) a sprostredkovateľom (v mediáne 11%) a výnimočne aj vklady pri aktívnom zaistení.

6.1.3 Upisovacie riziko

Upisovacie riziko je riziko straty alebo nepriaznivej zmeny v hodnote poistných záväzkov z dôvodu neprímeraných predpokladov pri stanovení poistného a oceňovaní technických rezerv. Upisovacie riziko je obsiahnuté v troch moduloch, a to pre životné, neživotné a zdravotné poistenie.

6.1.3.1 Upisovacie riziko životného poistenia

Modul upisovacieho rizika životného poistenia pokrýva riziká vyplývajúce z poskytovania poistného krytia v životnom poistení. Modul pokrýva všetky poistné a zaistné záväzky, okrem záväzkov zdravotného poistenia, pričom dôležitým kritériom nie je právne začlenenie, ale technický charakter poistenia (napríklad annuity vyplývajúce z neživotného poistenia sú začlenené v tomto module, ak sa nejedná o annuity segmentované v zdravotnom poistení). Modul upisovacieho rizika životného poistenia pozostáva zo siedmich podmodulov (pozri schému č. 1), v ktorých je kapitálová požiadavka určená prostredníctvom vplyvu stresových scenárov na zmenu čistej hodnoty aktív poisťovne. Agregácia kapitálových požiadaviek jednotlivých podmodulov je uskutočnená prostredníctvom stanovených korelačných koeficientov.

- ***Podmodul pre riziko úmrtnosti***

Všetky zúčastnené poisťovne mali expozíciu voči tomuto riziku. Mediánová hodnota podielu kapitálovej požiadavky rizika úmrtnosti na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika životného poistenia bola vo výške 14,80%, pričom dve poisťovne mali tento podiel viac ako 40%.

- ***Podmodul pre riziko dlhovekosti***

Sedem poisťovní malo expozíciu voči riziku dlhovekosti. Mediánová hodnota podielu kapitálovej požiadavky rizika dlhovekosti na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika životného poistenia po vylúčení poisťovní, ktoré nemajú expozíciu voči tomuto riziku, bola vo výške 1,19%, v prípade jednej poisťovne bol však tento podiel vyšší než 20%.

- ***Podmodul pre riziko chorobnosti***

Šesť zúčastnených poisťovní nemalo expozíciu voči tomuto riziku. Medián podielu kapitálovej požiadavky rizika chorobnosti na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika životného poistenia po vylúčení poisťovní, ktoré nemajú expozíciu voči tomuto riziku, bol vo výške 7,43%. Tri poisťovne mali tento podiel vyšší než 15%.

- ***Podmodul pre riziko ukončenia zmlúv***

Riziko ukončenia zmlúv malo najväčší podiel na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika životného poistenia, a to v mediáne 62,99% (50,68% v prípade univerzálnych poisťovní a 87,45% v prípade životných poisťovní). Všetky poisťovne mali expozíciu voči tomuto podmodulu, pričom v prípade štyroch poisťovní bol podiel kapitálovej požiadavky tohto podmodulu na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika životného poistenia vyšší než 80%.

- ***Podmodul rizika nákladov***

Všetky zúčastnené poisťovne mali expozíciu voči tomuto riziku. Mediánová hodnota podielu kapitálovej požiadavky rizika nákladov na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika životného poistenia bola vo výške 31,64%, päť poisťovní malo tento podiel vyšší než 50%.

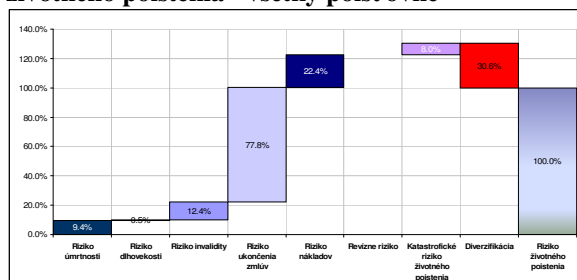
- **Podmodul pre revízne riziko („revision“)**

Voči revíznemu riziku nemala expozíciu žiadna poisťovňa.

- **Podmodul pre katastrofické riziko**

Všetky zúčastnené poisťovne mali expozíciu voči tomuto riziku. Mediánová hodnota podielu kapitálovej požiadavky katastrofického rizika na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika životného poistenia bola vo výške 8,66%, tri poisťovne mali tento podiel vyšší než 20%.

Graf 11: Zloženie modulu upisovacieho rizika životného poistenia - všetky poisťovne

Zdroj: NBS.

Poznámka: Hodnoty v grafe vychádzajú zo sumárnych údajov všetkých poisťovní.

Vzťahy medzi položkami sú uvedené v schéme č. 1.

6.1.3.2 Upisovacie riziko neživotného poistenia

Modul upisovacieho rizika neživotného poistenia pokrýva riziká vyplývajúce z poskytovania poistného krytia v neživotnom poistení. Tento modul pozostáva z troch podmodulov (pozri schému č. 1) a agregácia kapitálových požiadaviek týchto podmodulov je uskutočnená prostredníctvom stanovených korelačných koeficientov.

- **Riziko poistného a rezerv**

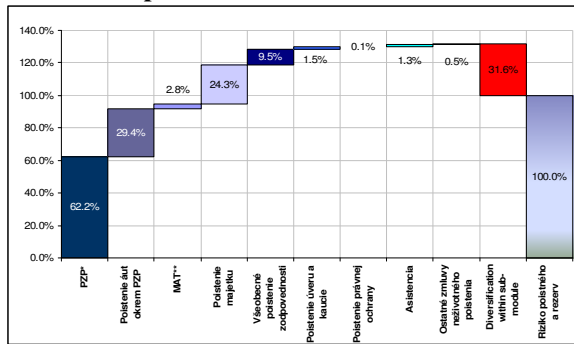
Kapitálová požiadavka je v tomto podmodule určená faktorovým výpočtom na základe stanovených štandardných odchýlok

a objemových veličín. Štandardné odchýlky pre riziko rezerv bolo možné upraviť o vplyv neproporcionálneho zaistenia. Túto úpravu však neuskutočnila ani jedna poisťovňa. Jedna poisťovňa poukázala na nevhodnosť metódy výpočtu úprav neproporcionálneho zaistenia, ak segment neživotného poistenia je zaistený viacerými neproporcionálnymi zmluvami. Podľa tohto názoru metóda nezohľadňuje efekt fakultatívneho zaistenia.

Štandardné odchýlky pre riziko rezerv bolo možné nahradiť lineárnou kombináciou vlastných parametrov a parametrov stanovených technickou špecifikáciou. V prípade nedostatočnej histórie vlastných dát bol ich vplyv priamo úmerne znižovaný (v prípade zodpovednostného poistenia a poistenia motorových vozidiel menej než 15 rokov, v prípade ostatných segmentov menej než 10 rokov). Vlastné parametre pre jednotlivé skupiny vypočítala jedna poisťovňa a ďalšie dve poisťovne vypočítali vlastné parametre len v prípade poistenia motorových vozidiel. Vplyv vlastných dát na štandardné odchýlky bol, okrem povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel, zanedbateľný.

Voči tomuto riziku mali expozíciu všetky zúčastnené univerzálne poisťovne, šesť z nich malo podiel kapitálovej požiadavky rizika poistného a rezerv na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika neživotného poistenia viac ako 90%. Mediánová hodnota tohto podielu bola vo výške 84,20%. Najvýznamnejší dopad na kapitálovú požiadavku tohto podmodulu mali skupiny poistenia áut, a to až vo výške 92%.

Graf 12: Zloženie podmodulu poisťného a rezerv - univerzálne poisťovne

Zdroj: NBS.

Poznámky:

Hodnoty v grafe vychádzajú zo sumárnych údajov univerzálnych poisťovní.

* Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel.

** Poistenie škôd na koľajových, leteckých a plávajúcich dopravných prostriedkoch a poistenie dopravy tovaru počas prepravy vrátane batožín a iného majetku bez ohľadu na použitý dopravný prostriedok.

- **Riziko ukončenia zmlúv**

Keďže poisťovne, v zmysle definície hraníc kontraktu, klasifikovali zmluvy neživotného poistenia ako krátkodobé, kapitálová požiadavka pre podmodul rizika ukončenia zmlúv bola vo všetkých poisťovniach okrem jednej nulová.

- **Katastrofické riziko**

V QIS5 sa testovali dva prístupy:

- metóda štandardizovaných scenárov,
- faktorová metóda.

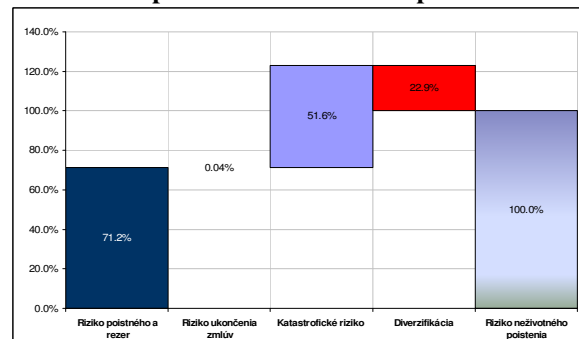
Agregácia kapitálových požiadaviek jednotlivých rizík sa uskutočňuje prostredníctvom stanovených korelačných koeficientov a vo výpočte katastrofického rizika prírodných udalostí je zohľadnená závislosť aj medzi jednotlivými krajinami a zónami v rámci jednej krajiny.

V QIS5 boli pre SR určené dve prírodné katastrofické udalosti, a to **riziko**

zemetrasenia a riziko povodní. Všetky poisťovne zvolili pre výpočet kapitálovej požiadavky katastrofického rizika štandardizované scenáre, pričom jedna poisťovňa použila faktorový výpočet v prípade katastrofických udalostí spôsobených ľudským konaním, jedna poisťovňa nekalkulovala riziko zemetrasenia a dve poisťovne nekalkulovali katastrofické udalosti spôsobené ľudským konaním.

Všetky zúčastnené univerzálne poisťovne okrem jednej kalkulovali podmodul katastrofického rizika, mediánová hodnota podielu kapitálovej požiadavky katastrofického rizika na kapitálovej požiadavke upisovacieho rizika neživotného poistenia týchto poisťovní bola vo výške 36,81%. Tri poisťovne mali tento podiel vyšší než 60%.

Graf 13: Zloženie modulu upisovacieho rizika neživotného poistenia - univerzálne poisťovne

Zdroj: NBS.

Poznámka: Hodnoty v grafe vychádzajú zo sumárnych údajov univerzálnych poisťovní.

Vzťahy medzi položkami sú uvedené v schéme č. 1.

V prípade prírodných katastrofických udalostí mala kapitálová požiadavka pre riziko povodní podiel na kapitálovej požiadavke podmodulu katastrofického rizika v mediáne 30,41% a kapitálová požiadavka pre riziko zemetrasení mala tento podiel v mediáne vo výške 20,18%, pričom dve poisťovne viac než 50%.

6.1.3.3 Upisovacie riziko zdravotného poistenia

Modul pre výpočet kapitálovej požiadavky upisovacieho rizika zdravotného poistenia pokrýva riziko vyplývajúce z poskytovania poistného krytia v úrazovom poistení a poistení chorôb. V tomto module boli oproti QIS4 uskutočnené najvýznamnejšie zmeny metodiky a kalibrácie. Modul sa člení na 3 podmoduly:

- zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám životného poistenia („SLT Health“),
- zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám neživotného poistenia („Non-SLT Health“),
- zdravotné katastrofické riziká („health CAT“).

Agregácia kapitálových požiadaviek jednotlivých podmodulov sa uskutočňuje prostredníctvom stanovených korelačných koeficientov. Podmoduly boli kalkulované analogicky ako upisovacie riziká v životnom, resp. v neživotnom poistení, odlišujú sa len v dvoch podmoduloch, katastrofickom riziku a riziku chorobnosti.

V podmodule katastrofického rizika zdravotného poistenia sa zohľadnili tri štandardizované scenáre:

- katastrofická udalosť na štadióne (napríklad koncentrácia poistených vo veľkých halách a štadiónoch),
- koncentrované expozície (napríklad husto obývané oblasti, nákupné centrá),
- katastrofy spôsobené pandémiou.

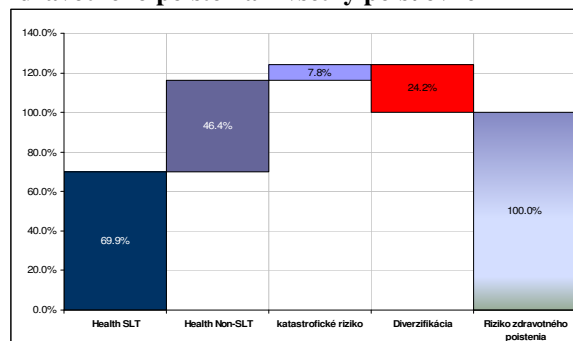
Modul upisovacieho rizika zdravotného poistenia bol druhý najmenej významný pre slovenský trh. Voči tomuto

riziku nemali expozíciu 4 zúčastnené poisťovne.

Všetky podmoduly upisovacieho rizika zdravotného poistenia kalkulovalo šesť poisťovní a päť poisťovní kalkulovalo dva podmoduly.

Medián podielu kapitálovej požiadavky upisovacieho rizika zdravotného poistenia na SCR po vylúčení poisťovní, ktoré nemajú expozíciu voči tomuto riziku, bol 12,01%.

Graf 14: Zloženie modulu upisovacieho rizika zdravotného poistenia – všetky poisťovne

Zdroj: NBS.

Poznámka: Hodnoty v grafe vychádzajú zo sumárnych údajov všetkých poisťovní.

Vzťahy medzi položkami a vysvetlivky skratiek sú uvedené v schéme č. 1.

6.1.4 Nehmotný majetok

Ak je nehmotný majetok ocenený a má ekonomickú hodnotu, 80% tejto hodnoty tvorí kapitálovú požiadavku podmodulu nehmotného majetku.

Sedem poisťovní ocenilo nehmotný majetok ekonomickou hodnotou. Medián podielu podmodulu nehmotného majetku voči SCR týchto poisťovní bol vo výške 1,69%, pričom v troch poisťovniach tento podiel nebol zanedbateľný.

6.1.5 Diverzifikácia

Diverzifikácia je zohľadnenie skutočnosti, že neočakávané straty zvyčajne nenastávajú naraz a štandardný vzorec ju zohľadňuje prostredníctvom vzájomných korelácií medzi rizikami. Diverzifikácia sa zohľadňuje v niektorých podmoduloch (napríklad diverzifikácia medzi skupinami neživotného poistenia), v jednotlivých moduloch pri agregácii ich podmodulov a v BSCR pri agregácii modulov.

Nezohľadnenie diverzifikácie medzi modulmi a podmodulmi¹⁸ by predstavovalo navýšenie sumárnych SCR o 90,17% (v mediáne nárast o 83,31%). Vzhľadom na väčší počet rizík, a tým aj modulov a podmodulov, sa diverzifikácia výraznejšie prejavila v prípade univerzálnych poisťovní (sumár 101,29% z SCR, medián 102,74% z SCR) ako v životných poisťovniach (sumár 63,51% z SCR, medián 54,04% z SCR).

6.2 Operačné riziko

Operačné riziko je riziko straty vyplývajúce z nevhodných alebo chybných vnútorných postupov alebo z ich zlyhania, zo zlyhania ľudského faktora, zo zlyhania používaných systémov alebo z vonkajších udalostí. Operačné riziko by malo zahŕňať aj právne riziko, naopak riziko plynúce zo strategických rozhodnutí a reputačné riziko by zahŕňať nemalo. Kapitálová požiadavka pre operačné riziko sa určí jednoduchým faktorovým výpočtom, kde vstupnými údajmi sú:

- prijaté poisťné,
- technické rezervy,
- ročné prevádzkové náklady spojené s poskytovaním poistenia Unit-Linked.

¹⁸ Diverzifikácia aplikovaná na niektoré podmoduly nebola kvantifikovaná.

Na kapitálovú požiadavku pre operačné riziko sa aplikuje horný limit vo výške 30% z BSCR.

Vo všetkých zúčastnených poisťovniach bola kapitálová požiadavka pre operačné riziko vypočítaná z prijatého poisťného. Iba v prípade jednej poisťovne bol použitý strop vo výške 30% z BSCR. Mediánová hodnota podielu kapitálovej požiadavky pre operačné riziko bola vo výške 16% z SCR.

6.3 Kapacita technických rezerv a odložených daní absorbovať straty

Úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty slúži na zohľadnenie potencionálnej kompenzácie neočakávaných strát znížením budúcich podielov poistených na zisku poisťovne alebo vplyvom budúcich strát na budúce daňové povinnosti (zníženie odložených daňových záväzkov, resp. nárast odložených daňových pohľadávok).

V rámci QIS5 sa od účastníkov vyžadoval výpočet podľa dvoch metód:

- metódou ekvivalentného scenára a
- modulárnym prístupom.

Podstatou metódy ekvivalentného scenára je výpočet základnej kapitálovej požiadavky BSCR (brutto alebo netto, t. j. bez alebo so zohľadnením absorpčnej schopnosti) na základe jediného scenára za súčasného pôsobenia jednotlivých rizík na čistú hodnotu aktív. Túto metódu testovalo sedem poisťovní, ostatní kvôli zložitosti metódy a nedostatočného IT vybavenia metódu neaplikovali. Modulárny prístup testovalo jedenásť poisťovní a štyri poisťovne nekalkulovali úpravu zohľadňujúca kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty.

Metóda ekvivalentného scenára, podľa vyjadrenia účastníkov, je veľmi komplexná, náročná a ťažko interpretovateľná. Z tohto dôvodu poisťovne vyjadrili pochybnosť o správnosti tohto postupu v štandardnom vzorci.

V mediáne došlo vplyvom úpravy k zníženiu SCR o 23%.

7. Minimálna kapitálová požiadavka (MCR)

Výpočet minimálnej kapitálovej požiadavky kombinuje lineárny vzorec a stanovené hranice (tzv. „koridorový prístup“). Dolný limit je stanovený vo výške 25% z SCR a horný vo výške 45% z SCR, bez ohľadu na spôsob výpočtu SCR (interný model alebo štandardný vzorec). Zároveň je stanovené absolútne minimum MCR podľa článku 129 smernice o Solventnosti II. MCR sa počíta zvlášť pre životné a zvlášť pre neživotné poistenie.

Ani jedna zo zúčastnených poisťovní neuviedla, že by jej výpočet MCR spôsoboval nejaké vážne problémy.

Pri stanovení MCR pre životné poistenie bola aplikovaná dolná hranica v dvoch prípadoch a v siedmich prípadoch bola využitá absolútna minimálna hranica. Pri stanovení MCR pre neživotné poistenie bola aplikovaná dolná hranica v jednom prípade a v jednom prípade bola využitá absolútna minimálna hranica. Horná hranica nebola aplikovaná. Všetky poisťovne mali dostatok vlastných zdrojov na krytie MCR, pričom podiel vlastných zdrojov na MCR bol vo výške 694%.

8. Vlastné zdroje

Vlastné zdroje sú v Solventnosti II tvorené základnými vlastnými zdrojmi

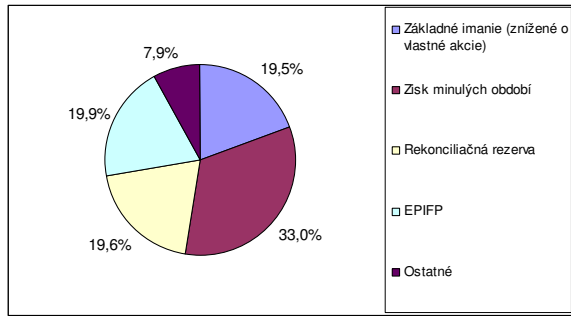
a doplnkovými vlastnými zdrojmi. Základné vlastné zdroje reprezentuje prebytok aktív nad záväzkami zvýšený o podriadené záväzky a znížený o vlastné akcie v držbe poisťovne. V závislosti od schopnosti absorbovať straty sú položky vlastných zdrojov zatriedované do troch tried, tzv. Tiers, pričom Tier I môže kryť 100% SCR, Tier II maximálne 50% SCR a Tier III maximálne 15% SCR. Za účelom zabránenia viacnásobného využívania toho istého kapitálu na krytie regulatórnych kapitálových požiadaviek sa zo základných vlastných zdrojov odpočítavajú účasti vo finančných inštitúciách.

Celková výška vlastných zdrojov poisťovní, ktoré sa zúčastnili na QIS5, bola 1 998 861 tis. eur (pred odpočítaním účasti vo finančných inštitúciách 2 115 421 tis. eur), pričom z toho 99,98 % tvorili položky, ktoré možno klasifikovať ako Tier I a zvyšok tvorili položky Tier II.

Vlastné zdroje tvorili nasledovné položky:

- základné imanie,
- emisné ážio,
- zisky minulých období,
- rekonciliačná rezerva (precenenie z účtovnej na ekonomickú súvahu bez EPIFP),
- EPIFP,
- restricted reserves,
- iné fondy.

Graf 15: Štruktúra vlastných zdrojov (základné položky)

Zdroj: NBS.

Poznámka: Odložené daňové pohľadávky netvorili vlastné zdroje u žiadnej zo zúčastnených poisťovní.

Z porovnania skutočnej miery solventnosti (Solventnosť I) a vlastných zdrojov podľa Solventnosti II je možné identifikovať nárast vlastných zdrojov o 90,78% , resp. o 951 116 tis. eur.

Nakoľko v súčasnosti poisťovne v SR nevyužívajú na svoje financovanie hybridný kapitál alebo podriadené záväzky, nebolo možné otestovať metodiku a prechodné obdobia navrhované v tejto oblasti. Poisťovne neidentifikovali žiadne dodatkové vlastné zdroje.

9. Dopad kvantitatívnych požiadaviek na finančnú pozíciu poisťovní

Podľa výsledkov QIS5 by boli všetky zúčastnené poisťovne solventné aj podľa nových kapitálových požiadaviek. Na finančnej situácii poisťovní sa prejavil:

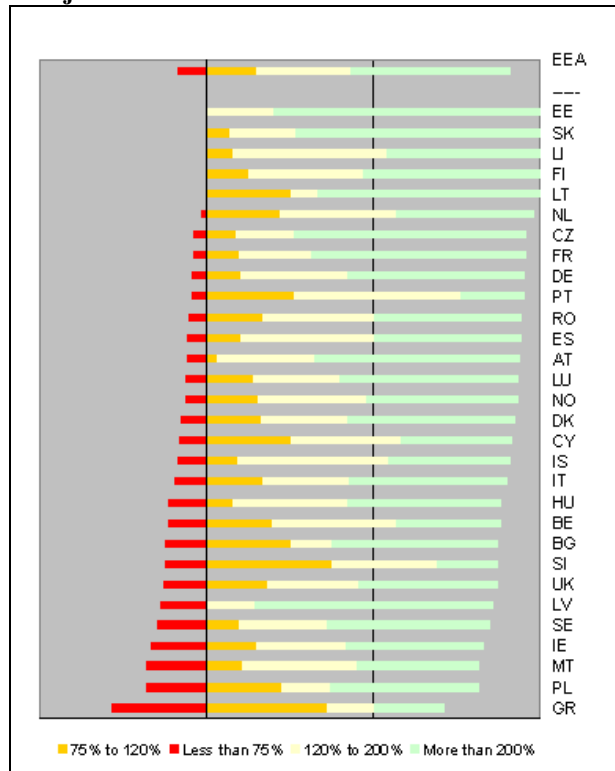
- nárast vlastných zdrojov, ktorý bol spôsobený poklesom technických rezerv, hlavne z dôvodu použitia realistických predpokladov bez implicitne zahrnutých bezpečnostných prirážok a umožnenia negatívnych rezerv,

- nárast kapitálových požiadaviek, hlavne z dôvodu zohľadnenia všetkých kvantifikovateľných rizík.

Keďže nárast vlastných zdrojov bol v absolútnej hodnote vyšší než nárast SCR, došlo k nárastu voľného kapitálu v mediánovej hodnote o 74,55% (univerzálne poisťovne 21,52%, životné poisťovne 131,15%) respektíve sumárne o 48,74% (univerzálne poisťovne 23,36%, životné poisťovne 145,47%).

Z porovnania s ostatnými štátmi EEA vplynulo, že SR sa zaraďuje medzi štáty, ktorých poisťovne majú dostatok kapitálu na krytie nových regulačných požiadaviek.

Graf 16: Rozloženie marží solventností poisťovní krajín EEA

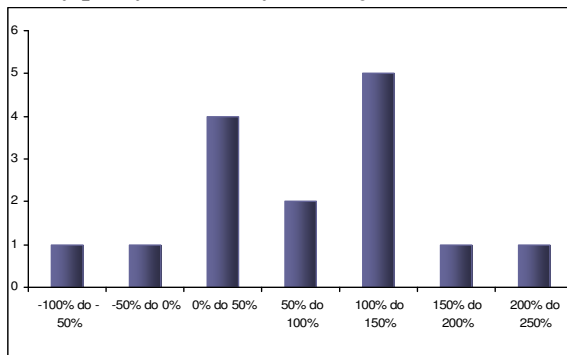
Zdroj: EIOPA Report on the fifth Quantitative Impact Study (QIS5) for Solvency II.

Poznámka:

V prípade SR napriek intervalu od 75% do 120% nebola ani jedna poisťovňa s maržou solventnosti nižšou než 100%.

Skratky: EE - Estónsko, SK – Slovenská republika, LI - Lichtenštajnsko, FI - Fínsko, LT - Litva, NL - Holandsko, CZ – Česká republika, FR – Francúzsko, DE - Nemecko, PT - Portugalsko, RO - Rumunsko, ES – Španielsko, AT - Rakúsko, LU - Luxembursko, NO - Nórsko, DK - Dánsko, CY - Cyprus, IS - Island, IT - Taliansko, HU - Maďarsko, BE - Belgicko, BG - Bulharsko, SI – Slovinsko, UK – Spojené kráľovstvo, LV - Lotyšsko, SE - Švédsko, IE - Írsko, MT - Malta, PL - Poľsko, GR – Grécko.

Graf 17: Početnosť poisťovní v skupinách podľa zmeny prebytku vlastných zdrojov

Zdroj: NBS.

Je však potrebné upozorniť, že EPIFP¹⁹, významná časť vlastných zdrojov, podľa nášho názoru nespĺňa v plnej miere požiadavky na absorpciu strát v stresovej situácii, stanovené smernicou o Solventnosti II. Aj v SR bol EPIFP významný, v mediánovej hotnote tvoril 19,63% vlastných zdrojov (univerzálne poisťovne 20,35%, životné poisťovne 18,90%) respektíve sumárne 19,93% vlastných zdrojov (univerzálne poisťovne 19,79%, životné poisťovne 20,23%).

10. Kvalita dát

Vo všeobecnosti možno zhodnotiť, že kvalita dát v porovnaní s QIS4 významne narástla. V budúcnosti ju však bude ešte

¹⁹ Výpočet spočíval v predpoklade, že všetky poistné zmluvy sú v splatenom stave. Zúčastneným poisťovňám však chýbal model ocenenia a mnohí využili zjednodušenia, napríklad vo výške rozdielu medzi technickými rezervami podľa súčasných požiadaviek a najlepšieho odhadu technických rezerv.

potrebné zvýšiť, aby sa zabezpečil plný súlad s kvantitatívnymi požiadavkami v zmysle smernice o Solventnosti II. Týka sa to napríklad stochastického oceňovania technických rezerv, zohľadnenia zaistenia v katastrofickom riziku a v riziku zlyhania protistrany.

V rámci testovania QIS5 neboli niektoré metódy všetkými poisťovňami dostatočne testované, čo malo dopad na kvalitu agregovaných údajov (napríklad časová hodnota vnorených opcí, faktorová metóda a štandardizované scenáre katastrofických udalostí spôsobených ľudským konaním pre úverové poistenie a poistenie zodpovednosti v rámci modulu upisovacieho rizika neživotného poistenia a niektoré podmoduly upisovacieho rizika zdravotného poistenia).

Otázny je takisto dopad zjednodušení na kvalitu dát, ktoré boli využívané napríklad v nasledovných oblastiach: riziková marža, EPIFP, technické rezervy v neživotnom poistení.

11. Interné modely

Hlavným cieľom QIS5 v oblasti interných modelov bolo:

- zozbierať spoľahlivé a porovnateľné kvantitatívne a kvalitatívne dáta z čiastočných a úplných interných modelov, ktoré sú v súčasnosti používané poisťovňami pri posudzovaní ich kapitálových požiadaviek,
- pomôcť poisťovňam zhodnotiť úroveň pripravenosti a identifikovať potenciálne medzery medzi súčasným stavom interných modelov a požiadavkami smernice o Solventnosti II,

- umožniť orgánom dohľadu sa náležite pripraviť a odhadnúť náklady spojené so žiadosťami.

Na základe zisťovania NBS²⁰ plánuje deväť poisťovní používať interný model pre účely výpočtu kapitálových požiadaviek podľa Solventnosti II.

Odpovede na otázky v kvalitatívnej časti dotazníka týkajúcej sa interných modelov zaslali **tri poisťovne**, pričom tieto odpovede boli vypracované na úrovni skupiny. Kvantitatívne výstupy z interných modelov poskytla len jedna poisťovňa. Z tohto dôvodu porovnávanie výsledkov interného modelu s výsledkami zo štandardného vzorca a vyvodzovanie všeobecných záverov nie je možné.

Tri zúčastnené poisťovne plánujú aplikovať interné modely pre regulačné účely od 1. januára 2013 (t. j. od účinnosti regulácie Solventnosť II). Už v súčasnosti však používajú interné modely vo viacerých oblastiach riadenia, napríklad:

- manažment investičného portfólia,
- riadenie rizík (hedžovanie úrokového rizika, ALM),
- výpočet ekonomického kapitálu,
- analýza výkonnosti,
- vývoj produktov,
- oceňovanie aktív a záväzkov.

11.1 Interné modely verzus štandardná formula

Rizikový profil poisťovní sa podľa vyjadrení poisťovní líši od predpokladov

²⁰ Analýza pripravenosti poisťovní na Solventnosť II, Národná banka Slovenska, október 2010, http://www.nbs.sk/img/Documents/Dohlad/ORM/POistovnictvo/Analiza_pripravenosti_poistovni_na_Solventnost_II.pdf.

štandardného vzorca. Ako hlavné dôvody boli uvedené:

- podhodnotenie niektorých rizík štandardným vzorcom (napríklad v jednej poisťovni je volatilita významný rizikový faktor),
- nadhodnotenie niektorých rizík štandardným vzorcom (napríklad riziko nehnuteľností, riziko zlyhania protistrany, upisovacie riziko neživotného poistenia),
- rozdielna klasifikácia rizík,
- prístup k agregácii (napríklad štandardný vzorec agreguje jednotlivé riziká na viacerých úrovniach výpočtu využívajúc pevne stanovené korelačné matice, interný model umožňuje agregáciu v jednom kroku).

S výnimkou operačného rizika plánujú poisťovne obsiahnuť internými modelmi všetky kvantifikovateľné riziká. Neskôr plánujú modelovať aj operačné riziko.

11.2 Vstupné údaje

Ako vstupy pre jednotlivé rizikové moduly používajú poisťovne napríklad:

- pre akciové riziko, úrokové riziko a kurzové riziko - indexy, historické ceny finančných nástrojov, swapové krivky a výmenné kurzy,
- pre riziko úrokovej volatility – implikované volatility swaption, ak sú dostupné; v opačnom prípade historické volatility,
- pre riziko volatility akcií – implikované volatility opcií „at the money“,
- pre upisovacie riziko neživotného poistenia – údaje o nárokoch a expozíciách,

- pre operačné riziko – interné a externé údaje o stratách.

11.3 Kontrola používania („Use test“)

Poisťovne musia preukázať, že interný model sa používa a zohráva významnú úlohu v ich systéme správy a riadenia, najmä systéme riadenia rizík, v rozhodovacích procesoch, posudzovaní a alokácii ekonomického kapitálu²¹.

Z odpovedí poisťovní vyplýva, že interné modely sa používajú a zohrávajú významnú úlohu vo viacerých dôležitých oblastiach, napríklad:

- risk management (výpočet ekonomického kapitálu, monitorovanie rizík, hodnotenie zmierňovania rizika, nastavenie limitov, ALM, dynamický hedžing, záťažové testy),
- investičná politika (alokácia aktív),
- vývoj a schvaľovanie produktov,
- strategické rozhodnutia (napríklad zhodnotenie rôznych scenárov rastu poisťovne, zlúčenie a splynutie poisťovne s inou poisťovňou).

Zvyšovanie kvality interných modelov a implementácia výsledkov do obchodnej stratégie poisťovní, a tým splnenie požiadaviek na kontrolu používania („use test“) by podľa poisťovní malo byť dosiahnuté tiež prostredníctvom:

- dokumentácie používania výstupov v rámci rôznych výborov a manažmentu poisťovní,
- používaním výstupov z interných modelov na optimalizáciu zaistenia.

Porozumeniu interným modelom a ich obmedzeniam napomáhajú workshopy, tréningy, prezentácie výsledkov a tiež príprava dokumentácie.

Ako jeden z hlavných problémov uvádzajú poisťovne v súčasnosti nedostatočne formalizovaný proces prípravy dokumentácie. Podľa nášho názoru bude splnenie požiadavky na dostatočnú a zrozumiteľnú dokumentáciu v procese schvaľovania interných modelov kľúčové.

11.4 Štatistické normy kvality („Statistical quality standards“)

Metódy použité na výpočet rozdelenia pravdepodobnosti sa zakladajú na vhodných, použiteľných a náležitých aktuárskych a štatistických technikách a musia byť v súlade s metódami použitými na výpočet technických rezerv²². Tiež by sa mali zakladať na súčasných a vierohodných informáciách a na realistických predpokladoch.

Metódy použité na výpočet rozdelenia pravdepodobnosti sú podľa vyjadrení poisťovní v rozhodujúcej miere konzistentné s metódami používanými na výpočet technických rezerv podľa Solventnosti II.

Poisťovne majú zavedené kontroly zahrňujúce všetky vstupy do systémov analýz rizík a ich kvalita je zabezpečovaná prostredníctvom viacúrovňovej kontroly potvrdenej podpisom zodpovedných osôb.

11.5 Normy kalibrácie („Calibration standards“)

Poisťovne môžu použiť iné časové obdobie a mieru rizika, ako využíva

²¹ Článok 120 smernice o Solventnosti II.

²² Článok 121 smernice o Solventnosti II.

štandardný vzorec pri výpočte SCR (teda iné než riziková miera VaR s hladinou spoľahlivosti 99,5% a časovým horizontom 12 mesiacov), ak interný model zabezpečí poistníkom a príjemcom plnení rovnakú ochranu²³.

Poisťovne používajú jednoročný časový horizont. Jedna poisťovňa používa VaR s mierou spoľahlivosti 99,95% a jedna poisťovňa používa v prípade trhového rizika mieru spoľahlivosti 99,93%. V prípade niektorých rizík sa používa Tail-VaR (napríklad pri riziku katastrofickej úmrtnosti).

²³ Článok 122 smernice Solventnosť II.

Príloha č. 1: Kvantitatívne údaje

Poznámky:

- 1) Tabuľky obsahujú údaje podľa stavu k 31. decembru 2009 v tisícoch eur, ak nie je uvedené inak.
- 2) Niektoré pojmy sú v anglickom jazyku, nakoľko v súčasnosti neexistuje v slovenskom jazyku ekvivalentný pojem.
- 3) Kvantitatívne údaje boli zverejnené na internetovej stránke NBS dňa 18. marca 2011 a aktualizované dňa 2. mája 2011, link: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Poistovnictvo/QIS5.xls

Tabuľka 1: Skrátená Bilancia - sumárne hodnoty všetkých poisťovní

Aktíva	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Zaistenie	208 693.8	291 879.2	-83 185.3	72%
Investície	4 111 222.6	4 118 810.4	-7 587.9	100%
Finančné umiestnenie - Unit Linked	658 290.9	681 206.4	-22 915.5	97%
Obstarávacie náklady na poistné zmluvy		127 800.5	-127 800.5	-
Ostatné	850 819.9	846 678.1	4 141.8	100%
Spolu	5 829 027.2	6 066 374.6	-237 347.4	96%
Pasíva	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Vlastné imanie	2 134 158.7	1 291 440.7	842 718.0	165%
Podriadené záväzky	0.0	0.0	0.0	-
Ostatné finančné záväzky	91 080.0	91 080.0	0.0	100%
Poistné záväzky - Unit linked	262 336.8	682 186.6	-419 849.8	38%

Poistné záväzky (pre ocenenie QIS5 najlepší odhad - BE)	2 590 542.2	3 646 690.8	-1 056 148.6	71%
Riziková marža (netto voči zaisteniu)	253 290.2		253 290.2	-
Ostatné	497 619.3	354 976.5	142 642.8	140%
Spolu	5 829 027.2	6 066 374.6	-237 347.4	96%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 2: Skrátená Bilancia - sumárne hodnoty univerzálnych poisťovní

Aktíva	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Zaistenie	213 178.7	288 724.6	-75 545.9	74%
Investície	3 118 766.0	3 115 742.1	3 023.9	100%
Finančné umiestnenie - Unit Linked	396 908.3	396 908.3	0.0	100%
Obstarávacie náklady na poistné zmluvy		105 624.7	-105 624.7	-
Ostatné	738 138.6	753 821.7	-15 683.1	98%
Spolu	4 466 991.6	4 660 821.5	-193 829.9	96%
Pasíva	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Vlastné imanie	1 444 397.9	1 028 732.6	415 665.3	140%
Podriadené záväzky	0.0	0.0	0.0	-
Ostatné finančné záväzky	90 723.0	90 723.0	0.0	100%
Poistné záväzky - Unit linked	280 304.5	397 920.6	-117 616.1	70%
Poistné záväzky (pre ocenenie QIS5 najlepší odhad - BE)	2 071 749.1	2 832 182.1	-760 433.0	73%
Riziková marža (netto voči zaisteniu)	207 987.1		207 987.1	-
Ostatné	371 830.0	311 263.2	60 566.8	119%
Spolu	4 466 991.6	4 660 821.5	-193 829.9	96%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 3: Skrátená Bilancia - sumárne hodnoty životných poisťovní

	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Aktíva				
Zaistenie	-4 484.8	3 154.6	-7 639.4	-142%
Investície	992 456.6	1 003 068.3	-10 611.7	99%
Finančné umiestnenie - Unit Linked	261 382.6	284 298.1	-22 915.5	92%
Obstarávacie náklady na poisťné zmluvy		22 175.8	-22 175.8	-
Ostatné	112 681.3	92 856.3	19 824.9	121%
Spolu	1 362 035.6	1 405 553.1	-43 517.5	97%
Pasíva				
Vlastné imanie	689 760.8	262 708.1	427 052.7	144%
Podriadené záväzky	0.0	0.0	0.0	-
Ostatné finančné záväzky	357.0	357.0	0.0	100%
Poisťné záväzky - Unit linked	-17 967.7	284 265.9	-302 233.7	82%
Poisťné záväzky (pre ocenenie QIS5 najlepší odhad - BE)	518 793.1	814 508.8	-295 715.7	71%
Riziková marža (netto voči zaisteniu)	45 303.1		45 303.1	-
Ostatné	125 789.3	43 713.3	82 076.1	120%
Spolu	1 362 035.6	1 405 553.1	-43 517.5	98%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 4: Základné ukazovatele finančnej pozície poisťovní na základe mediánu z hodnôt všetkých poisťovní

	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Aktíva				
Technické rezervy a ostatné záväzky	214 958.4	238 140.8	-7 567	97.9%
	165 503.9	208 698.1	-21 282	84.3%

Použitelný vlastný kapitál	28 943.0	43 748.7	13 563	143.5%
Požadovaný kapitál (SCR)	20 433.3	12 133.0	7 307	203.2%
Prebytok - použitelný vlastný kapitál znížený o požadovaný kapitál	29380.5	18015.0	11 366	174.5%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 5: Základné ukazovatele finančnej pozície poisťovní - sumárne hodnoty všetkých poisťovní

	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Aktíva	5 829 027.2	6 066 374.6	-237 347	96.1%
Technické rezervy a ostatné záväzky	3 692 901.2	4 775 759.6	-1 082 858	77.3%
Použitelný vlastný kapitál	1 998 861.2	1 047 744.9	951 116	165.3%
Požadovaný kapitál (SCR)	679 666.9	296 670.4	382 996	229.1%
Prebytok - použitelný vlastný kapitál znížený o požadovaný kapitál	1454491.9	977893.4	476 599	148.7%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 6: Základné ukazovatele finančnej pozície poisťovní - sumárne hodnoty univerzálnych poisťovní

	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Aktíva	4 466 991.6	4 660 821.5	-193 830	95.8%
Technické rezervy a ostatné záväzky	3 020 626.4	3 632 914.6	-612 288	83.1%
Použitelný vlastný kapitál	1 309 100.4	833 660.7	475 440	140.4%
Požadovaný kapitál (SCR)	488 757.3	241 664.0	247 093	202.2%
Prebytok - použitelný vlastný kapitál znížený o požadovaný kapitál	955640.7	774674.4	180 966	123.4%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 7: Základné ukazovatele finančnej pozície poisťovní - sumárne hodnoty životných poisťovní

	QIS5	Solventnosť I	Zmena	Pomer QIS5 k aktuálnemu oceneniu v %
Aktíva	1 362 035.6	1 405 553.1	-43 518	96.9%
Technické rezervy a ostatné záväzky	672 274.8	1 142 845.0	-470 570	58.8%
Použiteľný vlastný kapitál	689 760.8	214 084.2	475 677	262.6%
Požadovaný kapitál (SCR)	190 909.6	55 006.5	135 903	347.1%
Prebytok - použiteľný vlastný kapitál znížený o požadovaný kapitál	498851.2	203218.9	295 632	245.5%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 8: Marža solventnosti

	Všetky poisťovne		Univerzálne poisťovne		Životné poisťovne	
	QIS5	Solventnosť I	QIS5	Solventnosť I	QIS5	Solventnosť I
Marža solventnosti	294.1%	353.2%	267.8%	345.0%	361.3%	389.2%
Marža solventnosti (bez EPIFP)	231.5%		209.4%		288.2%	

Zdroj: NBS.

Tabuľka 9: Pomer SCR k požadovanej miere solventnosti (SI)

	Všetky poisťovne	Univerzálne poisťovne	Životné poisťovne
Pomer SCR k požadovanej miere solventnosti (SI)	229.1%	202.2%	347.1%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 10: Pomer kapitálových požiadaviek k použiteľným vlastným zdrojom - sumár všetkých poisťovní

	Kapitálová požiadavka	Použiteľné vlastné zdroje	Marža solventnosti	Podiel MCR na SCR
SCR	679 666.9	1 998 861.2	294.1%	
MCR (po zohľadnení AMCR)	246 911.6	1 998 861.2	809.5%	36.3%
MCR	225 965.3	1 998 861.2	884.6%	33.2%
MCR bez použitia koridóru	212 538.5	1 998 861.2	940.5%	31.3%
Solventnosť I	296 670.4	1 047 744.9	353.2%	

Zdroj: NBS.

Tabuľka 11: Pomer kapitálových požiadaviek k použiteľným vlastným zdrojom - sumár univerzálnych poisťovní

	Kapitálová požiadavka	Použiteľné vlastné zdroje	Marža solventnosti	Podiel MCR na SCR
SCR	488 757.3	1 309 100.4	267.8%	
MCR (po zohľadnení AMCR)	188 615.7	1 309 100.4	694.1%	38.6%
MCR	170 754.1	1 309 100.4	766.7%	34.9%
MCR bez použitia koridóru	170 375.2	1 309 100.4	768.4%	34.9%
Solventnosť I	241 664.0	833 660.7	345.0%	

Zdroj: NBS.

Tabuľka 12: Pomer kapitálových požiadaviek k použiteľným vlastným zdrojom - sumár životných poisťovní

	Kapitálová požiadavka	Použiteľné vlastné zdroje	Marža solventnosti	Podiel MCR na SCR
SCR	190 909.6	689 760.8	361.3%	
MCR (po zohľadnení AMCR)	58 295.9	689 760.8	1183.2%	30.5%
MCR	55 211.3	689 760.8	1249.3%	28.9%
MCR bez použitia koridóru	42 163.3	689 760.8	1635.9%	22.1%
Solventnosť I	55 006.5	214 084.2	389.2%	

Zdroj: NBS.

Tabuľka 13: Použiteľné vlastné zdroje v členení na triedy - sumár všetkých poisťovní

	Available capital	Použiteľné vlastné zdroje	Nekryté SCR	Použiteľné vlastné zdroje pre MCR	Nekryté MCR
Tier 1	2 115 226.2	1 998 513.8	0.0	1 998 513.8	0.0
Tier 2	195.0	347.4		347.4	
Tier 3	0.0	0.0			

Zdroj: NBS.

Tabuľka 14: Použiteľné vlastné zdroje v členení na triedy - sumár univerzálnych poisťovní

	Available capital	Použiteľné vlastné zdroje	Nekryté SCR	Použiteľné vlastné zdroje pre MCR	Nekryté MCR
Tier 1	1 425 465.4	1 308 753.0	0.0	1 308 753.0	0.0
Tier 2	195.0	347.4		347.4	
Tier 3	0.0	0.0			

Zdroj: NBS.

Tabuľka 15: Použiteľné vlastné zdroje v členení na triedy - sumár životných poisťovní

	Available capital	Použiteľné vlastné zdroje	Nekryté SCR	Použiteľné vlastné zdroje pre MCR	Nekryté MCR
Tier 1	689 760.8	689 760.8	0.0	689 760.8	0.0
Tier 2	0.0	0.0		0.0	
Tier 3	0.0	0.0			

Zdroj: NBS.

Tabuľka 16: Zloženie SCR

	Všetky poisťovne	Univerzálne poisťovne	Životné poisťovne
BSCR	695 886.4	491 028.3	204 858.2
Kapitálová požiadavka pre operačné riziko	91 475.5	69 926.7	21 548.8
Úprava (na základe ekvivalentného scenára)	-81 598.7	-62 277.4	-19 321.3
Úprava (na základe modulárneho prístupu)	-96 870.8	-61 373.4	-35 497.4
Spolu	679 666.9	488 757.3	190 909.6

Zdroj: NBS.

Tabuľka 17: Zloženie BSCR na základne štandardného vzorca - sumár všetkých poisťovní

	Spolu za podmodul pred diverzifikáciou	Podiel na kapitálovej požiadavke podmodulu	Spolu za podmodul pred diverzifikáciou medzi modulmi	Podiel na BSCR	Spolu po zohľadnení všetkých diverzifikácií	Relatívny podiel podmodulov na BSCR
Trhové riziko	403522.9	151.3%	266638.3	38.3%		
<i>Úrokové riziko (MKTint)</i>	123063.3	46.2%				17.7%
<i>Akciové riziko (MKTeq)</i>	33439.3	12.5%				4.8%
<i>Riziko nehnuteľností (MKTprop)</i>	49850.1	18.7%				7.2%
<i>Riziko úverového rozpätia (MKTsp)</i>	109755.1	41.2%				15.8%
<i>Riziko koncentrácie (MKTconc)</i>	41219.3	15.5%				5.9%
<i>Kurzové riziko (MKTfx)</i>	18963.5	7.1%				2.7%
<i>Riziko illiquidity premium (MKTip)</i>	27232.3	10.2%				3.9%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-136884.6	-51.3%				
Riziko zlyhania protistrany	65022.9	100.0%	65022.9	9.3%		9.09%
Upisovacie riziko životného poistenia	452302.1	130.6%	346363.9	49.8%		
<i>Riziko úmrtnosti (LIFEmort)</i>	32680.3	9.4%				4.7%
<i>Riziko dlhovekosti (LIFElong)</i>	1895.3	0.5%				0.3%
<i>Riziko invalidity - chorobnosti (LIFEdis)</i>	43017.4	12.4%				6.2%
<i>Riziko ukončenia zmlúv (LIFE lapse)</i>	269326.4	77.8%				38.7%
<i>Riziko nákladov (LIFEexp)</i>	77540.1	22.4%				11.1%
<i>Revízne riziko (LIFErev)</i>	0.0	0.0%				-
<i>Katastrofické riziko životného poistenia (LIFEcat)</i>	27842.6	8.0%				4.0%
;	-105938.2	-30.6%				
Upisovacie riziko zdravotného poistenia	67917.5	124.2%	54695.5	7.9%		
Zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám životného poistenia (Health SLT)	38247.5					
<i>Zdravotné riziko úmrtnosti</i>	200.3	0.4%				0.0%
<i>Zdravotné riziko dlhovekosti</i>	5.6	0.0%				0.0%
<i>Zdravotné riziko invalidity - chorobnosti</i>	6385.3	11.7%				0.9%
<i>Zdravotné riziko ukončenia zmlúv</i>	0.0	46.3%				3.6%
<i>Zdravotné riziko nákladov</i>	6385.3	11.6%				0.9%

Zdravotné revízne riziko	25330.9	0.0%				0.0%
Zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám neživotného poistenia (Health Non-SLT)	25404.9					
Zdravotné riziko poistného a rezer	24595.9	45.0%				3.5%
Health Non-SLT riziko ukončenia zmlúv	809.0	1.5%				0.1%
Zdravotné katastrofické riziko	4265.2	7.8%				0.6%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-13222.1	-24.2%				
Upisovacie riziko neživotného poistenia	331415.6	122.9%	269700.9	38.8%		
Riziko poistného a rezer	192046.6	71.2%				27.6%
Riziko ukončenia zmlúv	120.4	0.0%				0.0%
Katastrofické riziko	139248.7	51.6%				20.0%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-61714.8	-22.9%				
Riziko nehmotného majetku	3174.4	100.0%	3174.4	0.5%		0.5%
			Spolu za podmodul pred diverzifikáciou medzi modulmi	Podiel na BSCR	Spolu po zohľadnení všetkých diverzifikácií	Podiel na BSCR
Súčet kapitálových požiadaviek jednotlivých podmodulov	1 323 355.5					
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-317 759.6	-45.7%				
Súčet kapitálových požiadaviek jednotlivých modulov			1 005 595.8			
Diverzifikácia medzi modulmi			-309709.4	-44.5%		
BSCR					695886.4	
Celková diverzifikácia					-627469.0	-90.2%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 18: Zloženie BSCR na základne štandardného vzorca - sumár univerzálnych poisťovní

	Spolu za podmodul pred diverzifikáciou	Podiel na kapitálovej požiadavke podmodulu	Spolu za podmodul pred diverzifikáciou medzi modulmi	Podiel na BSCR	Spolu po zohľadnení všetkých diverzifikácií	Relatívny podiel podmodulov na BSCR
Trhové riziko	287381.5	148.8%	193180.8	39.3%		
<i>Úrokové riziko (MKTint)</i>	82031.7	42.5%				16.7%
<i>Akciové riziko (MKTeq)</i>	29151.8	15.1%				5.9%
<i>Riziko nehnuteľností (MKTprop)</i>	49850.1	25.8%				10.2%
<i>Riziko úverového rozpätia (MKTsp)</i>	67825.2	35.1%				13.8%
<i>Riziko koncentrácie (MKTconc)</i>	34460.1	17.8%				7.0%
<i>Kurzové riziko (MKTfx)</i>	6534.9	3.4%				1.3%
<i>Riziko illiquidity premium (MKTip)</i>	17527.7	9.1%				3.6%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-94200.7	-48.8%				
Riziko zlyhania protistrany	60137.1	100.0%	60137.1	12.2%		11.88%
Upisovacie riziko životného poistenia	249644.5	138.0%	180863.3	36.8%		
<i>Riziko úmrtnosti (LIFEmort)</i>	23895.4	13.2%				4.9%
<i>Riziko dlhovekosti (LIFElong)</i>	1841.4	1.0%				0.4%
<i>Riziko invalidity - chorobnosti (LIFEdis)</i>	26096.1	14.4%				5.3%
<i>Riziko ukončenia zmlúv (LIFEapase)</i>	119952.0	66.3%				24.4%
<i>Riziko nákladov (LIFEexp)</i>	59891.8	33.1%				12.2%
<i>Revízne riziko (LIFErev)</i>	0.0	0.0%				0.0%
<i>Katastrofické riziko životného poistenia (LIFEcat)</i>	17967.9	9.9%				3.7%
;	-68781.2	-38.0%				
Upisovacie riziko zdravotného poistenia	57028.4	122.5%	46537.7	9.5%		
Zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám životného poistenia (Health SLT)	33639.9					
<i>Zdravotné riziko úmrtnosti</i>	200.3	0.4%				0.0%
<i>Zdravotné riziko dlhovekosti</i>	5.6	0.0%				0.0%
<i>Zdravotné riziko invalidity - chorobnosti</i>	5266.4	11.3%				1.1%
<i>Zdravotné riziko ukončenia zmlúv</i>	0.0	48.3%				4.6%
<i>Zdravotné riziko nákladov</i>	5266.4	12.3%				1.2%

Zdravotné revízne riziko	22464.2	0.0%				0.0%
Zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám neživotného poistenia (Health Non-SLT)	19847.2					
Zdravotné riziko poistného a rezer	19038.3	40.9%				3.9%
Health Non-SLT riziko ukončenia zmlúv	809.0	1.7%				0.2%
Zdravotné katastrofické riziko	3541.3	7.6%				0.7%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-10490.8	-22.5%				
Upisovacie riziko neživotného poistenia	331415.6	122.9%	269700.9	54.9%		
Riziko poistného a rezer	192046.6	71.2%				39.1%
Riziko ukončenia zmlúv	120.4	0.0%				0.0%
Katastrofické riziko	139248.7	51.6%				28.4%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-61714.8	-22.9%				
Riziko nehmotného majetku	2775.4	100.0%	2775.4	0.6%		0.6%
			Spolu za podmodul pred diverzifikáciou medzi modulmi	Podiel na BSCR	Spolu po zohľadnení všetkých diverzifikácií	Podiel na BSCR
Súčet kapitálových požiadaviek jednotlivých podmodulov	988 382.6					
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-235 187.4	-47.9%				
Súčet kapitálových požiadaviek jednotlivých modulov			753 195.1			
Diverzifikácia medzi modulmi			-262166.9	-53.4%		
BSCR					491028.3	
Celková diverzifikácia					-497354.3	-101.3%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 19: Zloženie BSCR na základne štandardného vzorca - sumár životných poisťovní

	Spolu za podmodul pred diverzifikáciou	Podiel na kapitálovej požiadavke podmodulu	Spolu za podmodul pred diverzifikáciou medzi modulmi	Podiel na BSCR	Spolu po zohľadnení všetkých diverzifikácií	Relatívny podiel podmodulov na BSCR
Trhové riziko	116141.3	158.1%	73457.4	35.9%		
<i>Úrokové riziko (MKTint)</i>	41031.6	55.9%				20.0%
<i>Akciové riziko (MKTeq)</i>	4287.5	5.8%				2.1%
<i>Riziko nehnuteľností (MKTprop)</i>	0.0	0.0%				0.0%
<i>Riziko úverového rozpätia (MKTsp)</i>	41929.8	57.1%				20.5%
<i>Riziko koncentrácie (MKTconc)</i>	6759.2	9.2%				3.3%
<i>Kurzové riziko (MKTfx)</i>	12428.6	16.9%				6.1%
<i>Riziko illiquidity premium (MKTip)</i>	9704.6	13.2%				4.7%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-42683.9	-58.1%				
Riziko zlyhania protistrany	4885.9	100.0%	4885.9	2.4%		2.39%
Upisovacie riziko životného poistenia	202657.6	122.5%	165500.6	80.8%		
<i>Riziko úmrtnosti (LIFEmort)</i>	8784.9	5.3%				4.3%
<i>Riziko dlhovekosti (LIFElong)</i>	53.9	0.0%				0.0%
<i>Riziko invalidity - chorobnosti (LIFEdis)</i>	16921.3	10.2%				8.3%
<i>Riziko ukončenia zmlúv (LIFEapase)</i>	149374.4	90.3%				72.9%
<i>Riziko nákladov (LIFEexp)</i>	17648.3	10.7%				8.6%
<i>Revízne riziko (LIFErev)</i>	0.0	0.0%				0.0%
<i>Katastrofické riziko životného poistenia (LIFecat)</i>	9874.8	6.0%				4.8%
;	-37157.0	-22.5%				
Upisovacie riziko zdravotného poistenia	10889.1	133.5%	8157.8	4.0%		
Zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám životného poistenia (Health SLT)	4607.6					
<i>Zdravotné riziko úmrtnosti</i>	0.0	0.0%				0.0%
<i>Zdravotné riziko dlhovekosti</i>	0.0	0.0%				0.0%
<i>Zdravotné riziko invalidity - chorobnosti</i>	1118.9	13.7%				0.5%
<i>Zdravotné riziko ukončenia zmlúv</i>	0.0	35.1%				1.4%
<i>Zdravotné riziko nákladov</i>	1118.9	7.6%				0.3%

Zdravotné revízne riziko	2866.7	0.0%				0.0%
Zdravotné riziká vykonávané technikami podobnými technikám neživotného poistenia (Health Non-SLT)	5557.6					
Zdravotné riziko poistného a rezer	5557.6	68.1%				2.7%
Health Non-SLT riziko ukončenia zmlúv	0.0	0.0%				0.0%
Zdravotné katastrofické riziko	723.9	8.9%				0.4%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-2731.3	-33.5%				
Upisovacie riziko neživotného poistenia	0.0	-	0.0	0.0%		
Riziko poistného a rezer	0.0	-				0.0%
Riziko ukončenia zmlúv	0.0	-				0.0%
Katastrofické riziko	0.0	-				0.0%
Diverzifikácia medzi podmodulmi	0.0	-				
Riziko nehmotného majetku	399.0	100.0%	399.0	0.2%		0.2%
			Spolu za podmodul pred diverzifikáciou medzi modulmi	Podiel na BSCR	Spolu po zohľadnení všetkých diverzifikácií	Podiel na BSCR
Súčet kapitálových požiadaviek jednotlivých podmodulov	334 972.9					
Diverzifikácia medzi podmodulmi	-82 572.2	-40.3%				
Súčet kapitálových požiadaviek jednotlivých modulov			252 400.7			
Diverzifikácia medzi modulmi			-47542.5	-23.2%		
BSCR					204858.2	
Celková diverzifikácia					-130114.7	-63.5%

Zdroj: NBS.

Tabuľka 20: Vplyv úprav a defirzifikácie na SCR

	Všetky poisťovne	Univerzálne poisťovne	Životné poisťovne
Riziká	1414830.97	1058309.24	356521.73
Úprava	-107695.07	-72197.68	-35497.39
Diverzifikácia	-627469.02	-497354.30	-130114.73

SCR	679666.87	488757.26	190909.61
-----	-----------	-----------	-----------

Zdroj: NBS.

Tabuľka 21: Rozdelenie najlepšieho odhadu podľa liquidity premium

Liquidity premium	Všetky poisťovne			Univerzálne poisťovne		Životné poisťovne	
	Najlepší odhad (BE)	Podiel na celkovom najlepšom odhade	Najlepší odhad (BE)	Podiel na celkovom najlepšom odhade	Najlepší odhad (BE)	Podiel na celkovom najlepšom odhade	
50%	1389136.21	50.54%	1473366.25	67.18%	-84230.05	-15.17%	
75%	1249093.51	45.44%	667887.86	30.45%	581205.64	104.66%	
100%	10090.48	0.37%	10090.48	0.46%	0.00	0.00%	

Zdroj: NBS.

Tabuľka 22: Technické rezervy - sumár všetkých poisťovní

Technické rezervy (netto vzhľadom na zaistenie)	Technické rezervy (SI)	Technické rezervy (SII)	Riziková marža	Zmena (QIS5-SI)	Podiel QIS5/SI	Podiel rizikovej marže na technických rezervách
Spolu	4 047 343.0	2 933 540.8	261 378.2	-1 113 802.2	72.5%	8.9%
<i>Zmluvy životného poistenia</i>	3 295 853.5	2 316 661.3	176 942.6	-979 192.2	70.3%	7.6%
Zmluvy s podielom na zisku	2 003 953.5	1 509 345.9	133 483.4	-494 607.6	75.3%	8.8%
Unit-Linked	686 917.2	294 011.0	36 680.9	-392 906.2	42.8%	12.5%
Iné	604 982.8	486 768.6	5 924.5	-118 214.2	80.5%	1.2%
Zaistenie	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Annuity z neživotného poistenia		26 535.8	853.8	26 535.8	-	3.2%
<i>Total accident and health</i>	25 577.7			-25 577.7	0.0%	-
Health SLT				0.0	-	-
Health Non-SLT	25 577.7	13 795.7	10 462.2	-11 782.1	53.9%	75.8%
Non prop health reinsurance	0.0	0.0	0.0			-
<i>Zmluvy neživotného poistenia</i>	725 911.8	603 083.8	73 973.4	-122 827.9	83.1%	12.3%
PZP	457 651.0	373 155.5	35 254.5	-84 495.4	81.5%	9.4%
Poistenie áut okrem PZP	114 762.7	99 509.4	16 111.4	-15 253.3	86.7%	16.2%
MAT	6 926.5	6 400.4	683.8	-526.1	92.4%	10.7%

Poistenie majetku	99 951.2	85 244.2	13 874.3	-14 707.1	85.3%	16.3%
Všeobecné poistenie zodpovednosti	39 408.9	29 896.8	5 645.0	-9 512.1	75.9%	18.9%
Poistenie úveru a kaucie	2 685.5	4 779.1	2 090.5	2 093.6	178.0%	43.7%
Poistenie právnej ochrany	184.1	154.3	7.1	-29.8	83.8%	4.6%
Asistencia	3 443.9	3 223.8	266.6	-220.1	93.6%	8.3%
Ostatné zmluvy neživotného poistenia	897.8	720.3	40.2	-177.5	80.2%	5.6%
Neproporcionálne zaistenie majetku	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Neproporcionálne úrazové zaistenie	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Neproporcionálne zaistenie MAT	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-

Zdroj: NBS.

Tabuľka 23: Technické rezervy - sumár univerzálnych poisťovní

Technické rezervy (netto vzhľadom na zaistenie)	Technické rezervy (SI)	Technické rezervy (SII)	Riziková marža	Zmena (QIS5-SI)	Podiel QIS5/SI	Podiel rizikovej marže na technických rezervách
Spolu	2 951 016.6	2 385 599.6	201 173.7	-565 417.1	80.8%	8.4%
<i>Zmluvy životného poistenia</i>	2 213 233.3	1 765 705.4	127 200.3	-447 527.9	79.8%	7.2%
Zmluvy s podielom na zisku	1 224 162.5	898 016.2	107 231.3	-326 146.3	73.4%	11.9%
Unit-Linked	399 905.2	295 261.4	16 558.0	-104 643.8	73.8%	5.6%
Iné	589 165.7	545 892.1	3 411.0	-43 273.6	92.7%	0.6%
Zaistenie	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Annuity z neživotného poistenia		26 535.8	0.0	26 535.8	-	0.0%
<i>Total accident and health</i>	11 871.5			-11 871.5	0.0%	-
Health SLT				0.0	-	-
Health Non-SLT	11 871.5	16 810.3	10 198.9	4 938.8	141.6%	60.7%
Non prop health reinsurance	0.0	0.0	0.0			-
<i>Zmluvy neživotného poistenia</i>	725 911.8	603 083.8	73 973.4	-122 827.9	83.1%	12.3%
PZP	457 651.0	373 155.5	35 254.5	-84 495.4	81.5%	9.4%
Poistenie áut okrem PZP	114 762.7	99 509.4	16 111.4	-15 253.3	86.7%	16.2%
MAT	6 926.5	6 400.4	683.8	-526.1	92.4%	10.7%
Poistenie majetku	99 951.2	85 244.2	13 874.3	-14 707.1	85.3%	16.3%
Všeobecné poistenie zodpovednosti	39 408.9	29 896.8	5 645.0	-9 512.1	75.9%	18.9%
Poistenie úveru a kaucie	2 685.5	4 779.1	2 090.5	2 093.6	178.0%	43.7%
Poistenie právnej ochrany	184.1	154.3	7.1	-29.8	83.8%	4.6%

Asistencia	3 443.9	3 223.8	266.6	-220.1	93.6%	8.3%
Ostatné zmluvy neživotného poistenia	897.8	720.3	40.2	-177.5	80.2%	5.6%
Neproporcionálne zaistenie majetku	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Neproporcionálne úrazové zaistenie	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Neproporcionálne zaistenie MAT	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-

Zdroj: NBS.

Tabuľka 24: Technické rezervy - sumár životných poisťovní

Technické rezervy (netto vzhľadom na zaistenie)	Technické rezervy (SI)	Technické rezervy (SII)	Riziková marža	Zmena (QIS5-SI)	Podiel QIS5/SI	Podiel rizikovej marže na technických rezervách
Spolu	1 096 326.4	547 941.3	48 888.5	-548 385.1	50.0%	8.9%
<i>Zmluvy životného poistenia</i>	1 082 620.2	550 955.9	48 888.5	-531 664.3	50.9%	8.9%
Zmluvy s podielom na zisku	779 791.1	611 329.7	26 252.1	-168 461.4	78.4%	4.3%
Unit-Linked	287 012.0	-1 250.3	20 122.9	-288 262.4	-0.4%	-1609.4%
Iné	15 817.1	-59 123.5	2 513.5	-74 940.6	-373.8%	-4.3%
Zaistenie	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Annuity z neživotného poistenia		0.0	0.0	0.0	-	-
<i>Total accident and health</i>	13 706.2			-13 706.2	0.0%	-
Health SLT				0.0	-	-
Health Non-SLT	13 706.2	-3 014.6	263.3	-16 720.8	-22.0%	-8.7%
Non prop health reinsurance	0.0	0.0	0.0			-
<i>Zmluvy neživotného poistenia</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
PZP	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Poistenie áut okrem PZP	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
MAT	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Poistenie majetku	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Všeobecné poistenie zodpovednosti	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Poistenie úveru a kaucie	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Poistenie právnej ochrany	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Asistencia	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Ostatné zmluvy neživotného poistenia	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Neproporcionálne zaistenie majetku	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
Neproporcionálne úrazové zaistenie	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-

Neproporcionálne zaistenie MAT	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-
--------------------------------	-----	-----	-----	-----	---	---

Zdroj: NBS.

Príloha č. 2: Zoznam skratiek

ALM	Manažment aktív a pasív („Asset Liabilities Management“)
BSCR	Základná kapitálová požiadavka na solventnosť („Basic Solvency Capital Requirement“)
EEA	Európsky hospodársky priestor („European Economic Area“)
EIOPA	Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov („European Insurance and Occupational Pensions Authority“)
EPIFP	Očakávané zisky vnorené v budúcom poistnom („Expected Profit included in Future Premium“)
IASB	Rada pre medzinárodné účtovné štandardy („International Accounting Standards Board“)
IAS 19	Medzinárodný účtovný štandard IAS 19: Zamestnanecké požitky („Employee Benefits“)
Kancelária	Slovenská kancelária poisťovateľov
LGD	Strata v prípade zlyhania („Loss given default“)
MCR	Minimálna kapitálová požiadavka („Minimal Solvency Requirement“)
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
NBS	Národná banka Slovenska
QIS4	Štvrtá kvantitatívna dopadová štúdia („Quantitative impact study 4“)
QIS5	Piata kvantitatívna dopadová štúdia („Quantitative impact study 5“)
SCR	Kapitálová požiadavka na solventnosť („Solvency Capital Requirement“)
SR	Slovenská republika
Smernica o Solventnosti II	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II)
Technická špecifikácia	QIS5 Technical Specifications, Annex to Call for Advice from CEIOPS on QIS5, Brussels, 5 July 2010
Unit-Linked	Životné poistenie spojené s investičným fondom klasifikované ako A4 podľa prílohy č. 1 zákona č. 8/2008 o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
VaR	Hodnota v riziku („Value at Risk“)